

Páwòlò cu wáràgà ji ndâ mbe kû kili ta rè mì Bìndi-Mbírì gbí gbata **RÓMÀ**

¹ Nìnó a ye tí Páwòlò tí bòò mì Jézù tí Bìndi-Mbírì ká nô. Mbírì cu 'bì wó mítí ye máa, ye dù tí bòò mì yì; bìndi yí giù bàkà ye tí mbe ma Banga-Ngú-Có tí nô náa yí tí Mbírì

² ci ndâ 'duù gítí táánò sàà ta bà tuu ndâ mbe 'dòkò có mì wó ji ndâ 'duù ta có tí nô gbí wáràgà mì wó tí Mbírì nô.

³ Banga-Ngú-Có tí nò a có gítí 'Viì mì wó tí Mbírì, mbe gì tí 'duù ta rèngbó bà jò yí 'do tí Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyélì,

⁴ náa à giù ñò wotí mì wó tí 'Viì-mì-Mbírì ni mítí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, tí Jézù tí Bìndi-Mbírì tí Mbe tí ndoo, go có mì tó Bèri.

⁵ Mbírì bàkà nambeeji ze ta bà tuu ze ji ndâ 'duù á muu to tí nô 'dáá gî, tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá gî 'ví dù tí ndâ mbe 'di có, wàa ndú 'ví tee njembí ndú mítí yì tí Mbírì ta rè mì Jézù tí Bìndi-Mbírì.

⁶ Rè yo tí ndâ 'duù Rómà delè kuu gbí òkò tí ndâ 'duù tí nô náa Mbírì tè'é tí ndú, tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndâ 'duù mì Jézù tí Bìndi-Mbírì nô.

⁷ Ye kû cu wáràgà tí nô ji yo tí ndâ 'duù tí nô 'dáá gî náa Mbírì kû zè yo nìkì maa gbí gbata Rómà, náa Mbírì tè'é tí yo tacó bà bàkà yo tí ndâ tó 'duù mì wó nô. Ye kû 'deke tí ye ji Bu ndoo

Mbírì, ye delè kû 'deke tí ye ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì, máa, ndú 'ví bàkà nambeeè ji yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

Páwòlò 'deke tí wó ta bà 'dè nìkì maa ji Mbírì

8 Kpédélé có mì ye ji yo énó máa, ye kû 'dè nìkì maa ji Mbírì ta rè mì Jézù tí Bindi-Mbírì tacó tí yo 'dáá gî. Tacó rè yo wu ta bà ùnje gítí Mbírì cee muu to tí nó gî.

9 Mbírì tí nó náa ye kû bàkà i ji yí ta njembí ye ta bà ma Banga-Ngú-Có mì 'Vìi mì wó nó ñò ni gî máa, ye ta o 'dáá gî kû 'deke tí ye ji yì tacó tí yo.

10 Ye kû 'deke tí ye máa, Mbírì má nì 'bâ gî, ye 'ví 'de ta kpokèjì bà ya gí mì yo kà.

11 Go bà ñò yo kuu tí ye ngé ndii gî, tacó wàa, ye 'ví 'dè ta ndâ 'bí có ñìnó mì Mbírì náa à gbí njembí ye nó ji yo, wàa yo 'ví yù tí .

12 Gbí có tí nò énó máa, bà tee njembí ye míti Bindi-Mbírì bà konì yo, bìndi bà tee njembí yo míti Bindi-Mbírì delè bà konì ye.

13 Go bà 'va gbí tù yo kuu tí ye, ndâ ná'vindí, máa, ye ta o 'dáá gî kû koço có bà ya gí mì yo kà; káa nó mì ye ta o 'dáá gî kû zò káa dî. Ye kû jè ta bà ya gí mì yo kà, tacó wàa, ye 'ví 'de ta kpokèjì bà solo nje ndâ 'bí 'duù kà gítí kpokèjì mì yúcó, á go ñìnó náa ye bàkà ta ndi 'bá mì ndâ 'bí ka yo ñìnó mbe ñò dûú kpokèjì bà bàkà nambeeè ta Mbírì ni lá nó sàà kùro gî nô.

14 Ye ga wú bà bàkà nèté ndâ Ìgìrígì ta ndâ 'bí ña tende 'duù míti miři ye gî. Wú bà bàkà nèté ndâ mbe 'di gbí-o ta ndâ mbe ñónókó delè kácáá kuu tàkòcò ye.

15 Tacó énò, a go bà ma Banga-Ngú-Có ká kû te ye ya tí gí mì yo kè.

Wotí mì Banga-Ngú-Có

16 Nô ṣo ye gítí Banga-Ngú-Có wálá, tacó Banga-Ngú-Có a wotí mì Mbíṛì náa yí kû njaanga ta wú 'do tí miṛi ndâ 'duù ḷìnó 'dáá mbe kû tee njembí ndú míti Bindi-Mbíṛì nó 'do gbí vò i. Yí kû 'bítà bà njaanga wú kpédélé'i a i 'do tí miṛi ndâ Izìriyéli, bindi yí bà giù njaanga 'do tí miṛi sè ndâ 'bí ḷa ndâ 'duù.

17 Banga-Ngú-Có kû tùbà bà bákà ndoo mì Mbíṛì tí ndâ jáá 'duù mì wó ji ndoo. Bà bákà ndoo mì Mbíṛì tí ndâ jáá 'duù mì wó nò kû 'bítà tí 'do tí bà tee njembí ndoo míti Bindi-Mbíṛì, nje delè giù gbo ká ta bà tee njembí ndoo míti Bindi-Mbíṛì. Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì máa, «'Duù tí nó jáá nó 'de 'válá 'do gbí bà tee njembí wó míti Mbíṛì,» nô.

Ndâ vò i mì ndâ 'duù

18 Mbíṛì kpónó tùbà kpo-tákòcò mì wó 'do gbíṛì gítí ndâ 'duù ḷìnó ta nèté mì ndú ta yí tí Mbíṛì wálá nó, giù je ndâ 'duù ḷìnó náa ndú me jáá lá, mbe kû 'buuku muu yúcó 'do gbí có mì ndâ vò i mì ndú nó gî.

19 Bà ḷò có gítí Mbíṛì mì ndú ni me kpo có lá, tacó Mbíṛì tùbà ndâ có tí nò ji ndú ngbáṛángà'i gî.

20 'Do tí o bà suu to tí nó, ndâ ḷa i tí Mbíṛì náa ndoo ḷò ta ṣo ndoo lá, go ndâ wotí mì wó mbe cee lá, giù je bà dù yí tí Mbíṛì dúú bà ya tí, ta o 'dáá gî kuu ngbáṛángà'i kùṛo ndú, náa ndú kû

ηò ni mítí ndâ i tí nó náa yí suu ndú nô. À má énò, kpokèjì bà kìi'bà mì ndú wálá.

21 Tacó énò, ndú ηò Mbírì ni gî, káa ndú biya bà te duù mítí wó go ηìnó náa à tí nó bíyá-biya, ndú delè 'dè nìkì maa ji yí lá. Ndú giì dù kû koro a ndâ ηa 'vìri có mì ndú ta gbí ndú wálá. Bindi ká vò muu ndú ta cée kóró-koro có gbí wálá nó giì volo ndii ηìnó sàà kùro nó gî.

22 Ndú kû bákà tí ndú tí ndâ mbe 'di gbí-o, káa ndú a ndâ mbe ηónókó.

23 Ndú 'visì tí ndú 'do tí bà zeke ngba Mbírì tí nó náa yí bà dù ká dúú bà ya tí nó gítí bà zeke ngba ndâ 'bí ηa i ηìnó ta gbí ndú wálá mbe je kózò tí ndâ 'duù, ta ndâ nuù, ta ndâ nò, ta ndâ gù kpoo, náa ndú bà cì gî.

24 Νìnò a gbí ndeṛè có tí nó náa Mbírì jee ta tàmuu ndú ji ndâ i-zuù mì ndú mbe nìkì tí ndú, ta bà bákà ndâ i-nô gbí òkò tí ndú nó ká nò.

25 Tacó ndú 'visì yúcó mì Mbírì ta 'vérè. Ndú giì dù kû bákà i, ta bà bákà nêté a i ji ndâ i tí nó náa à suu ndú súú-suu nó, si bà bákà i ji 'dóó mbe suu ndâ i, náa à 'ví ùlù yí dúú bà ya tí nó, mí to! Go-i-tí-nò.

26 Tacó énò, Mbírì giì si tàmuu ndú ji ndâ i-nô mì ndú mbe nìkì tí ndú nò. Ndâ niì mì ndú bè bà toko bà sili á ta ndâ 'dakò mì ndú go ηìnó náa à tí nó gî, kû toko bà sili ndí ká gbí òkò tí ndú tí ndâ nǖ ta kpéétí ndú.

27 Ndâ 'dakò kpónó bè ndâ nawù ndú tà'i 'dáá gî, njembí ndú ká tí bà sì ta ndâ 'bí ka ndú 'dakò, ta nô ῥo ndú gítí wálá. Νìnò a i tí nó mbe si Mbírì 'ví waa có mítí ndú go ηìnó náa à tí nó ká nò.

28 Ndú njò Mbírì tí i kùro ndú lá, tacó énò, Mbírì giì je vò muu ji ndú, tacó wàa, ndú 'ví bàkà káa ndâ i ñìnó mbe 'vii ṙo 'bá lá nô.

29 Ndú volo ndii bà gî; ndú a ndâ vo-vò mbe bèè ṙo Mbírì, ndâ vo-vò mbe gbolò njembí, ndâ vo-vò mbe go i, ndâ vo-vò mbe kiì, ndâ vo-vò mbe zi ku, ndâ vo-vò mbe gó gó, ndâ vo-vò mbe eendi ndâ 'duù, ndâ vo-vò mbe bàkà ndâ i mbe mìlísé tí ndâ 'duù, ndú a ndâ mbe 'dè ngùrù-ngùrù có.

30 I tí ndú a bà nì rè, ta bà sogo Mbírì, ta biimo, ta bà si ndâ kpo 'duù tí i lá, ta bà luguu tí ndú, ta bà 'di có mì ndâ bu ndú ta ndâ nàwu ndú lá.

31 Muu tí ndú wálá, nambeeè ta ndú go nambeeè ta ngo díí, tó có gbí njembí ndú gítí ndâ 'bí 'duù wálá, yê ṙo 'duù tí ndú wálá.

32 Ndú njò ni ngbárángà'i gî, máa, có mì Mbírì máa, à 'vii ta 'duù ñìnó mbe bàkà ña ndâ vò i tí nó káa ku, káa ndú kpòò kû bàkà ndú, ndú delè kpòò kû je wotí ji ndâ mbe kû bàkà ndú.

2

Bà waa có mì Mbírì

1 À má énò, wò má kû waa có mítí 'bí 'duù, wò kû duu nò a bù gítí lo ta 'bì lo. Tacó wò kpêtí káa gba, wò ṙò 'dâ lá, wò kû bàkà káa gbèe ña vò i tí nò náa wò kû waa có mítí 'duù tí nò tacó nò.

2 Ndoo ñò ni gî máa, Mbírì kû waa có ta yúcó mítí 'duù mbe bàkà ña vò i tí nò náa ndoo kû waa có mítí 'duù tí nò tacó nò.

3 Káa wò koço máa, wò tí 'duù má waa có mítí ndâ mbe bàkà ña vò i tí nò, káa 'dóó wò ta miři lo delè kû bàkà gbèe ña ndâ vò i tí nò, wò bà ndo 'do nje bà waa có mì Mbírì gî?

4 Wò kû ḥo ḥa gbolò nambeè mì Mbírì nò ḥó-
ḥo? Bà zèè njembí Mbírì, ta bà toṣo ndâ vò i mì
lo mítí wó tí báà nò, 'dáá ṣo lo me có lá gi? Wò
ḥo ni lá máa, Mbírì kû bákà ndâ i tí nò ji wò tacó
wàa wò 'ví 'vìṣì ta muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo?

5 Káa tù lo 'di có lá, wò ta ngbútù kû kili kpoto-
tákòcò mì Mbírì mí muu lo ta o bà co Ṣi ba tùbà
kpo-tákòcò mì wó, ta bà tùbà bà waa có mì wó
ta yúcó nò.

6 Mbírì ta o tí nò bà ko mboo nèté mì 'duù ji yí
'vii ká ta po nèté mì wó.

7 Yí bà je 'válá ḥìnó mbe cee lá nò ji ndâ mbe
nanaka muu ndú mítí bà bákà tó i, ta ndâ mbe
kû pà bà ḥo ngba wó tí Mbírì, ta ndâ mbe pà
kpokèjì gítí bà tégàrà yí, giì je ndâ mbe kû pà
'válá ḥìnó mbe cee lá náa yí kû je ji ndâ 'duù nò.

8 Káa ndâ 'duù ḥìnó mbe kû koṣo tó i ká gítí
miři ndú, mbe tùbà bà 'di yúcó lá, mbe kû 'di
a có mì vò i nò bà ḥo kpo-tákòcò mì Mbírì mítí
ndú ta ṣo ndú.

9 Ndâ 'duù tí nò 'dáá gî mbe bákà vò i nò bà
tù gázù, ndú delè bà kònò sé'i; ndâ Jùdéyà ká bà
ḥo mítí ndú kùṣo, bìndi sè ndâ 'bí ḥa ndâ 'duù
gî tàkò ndú.

10 Káa, Mbírì bà si ndâ 'duù ḥìnó mbe bákà tó
i nò 'ví dù gbí ngba'o, yí bà te duù mítí ndú, yí
delè bà si ndú 'ví dù nìkì maa; ndâ Jùdéyà kùṣo,
bìndi sè ndâ 'bí ḥa ndâ 'duù gî tàkò ndú.

11 Tacó 'bè gbí òkò tí ndâ 'duù kùṣo Mbírì wálá.

12 Mbírì bà waa có mítí ndâ 'duù ḥìnó 'dáá gî
mbe bákà vò i, káa ndú me ndâ mbe ṣu ndi có
mì Mòze lá nò, me ta có mì Mòze lá; káa yí bà
waa có mítí ndâ 'duù ḥìnó mbe kû ṣu ndi có mì

Mòze mbe bàkà vò i nó ta có mì Mòze.

¹³ Tacó ndâ 'duù kû 'vala jáá kùro Mbírì me ká ta bà 'di có mì Mòze cuki lá, à bà bàkà go có mì Mòze ká kû si ndâ 'duù kû co tí jáá kpokèjì mì Mbírì.

¹⁴ Ndâ 'duù ñìnó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeeè ta Mbírì ni lá, mbe 'di ndâ có gbí wáràgà mì Mòze lá nó, má bàkà i go có mì Mòze 'do gbí 'dóó kóró-koro có mì ndú, kóró-koro có mì ndú nó gì tí có mì Mòze tacó tí ndú. Ndú tà kpêtí má 'di có mì Mòze lá.

¹⁵ Ndâ cè ña bà bàkà i mì ndú kû tùbà máa, Mbírì cu ndâ i tí nó náa Mòze 'dè có máa ndâ 'duù 'ví bàkà nó mí gbí njembí ndú gî. 'Bí i delè kû tùbà ji ndú gbí njembí ndú máa, ndâ cè ña bà bàkà i mì ndú nò dú. Ndâ kóró-koro có mì ndú delè ta ndâ 'bí o kû kpì ngbàngà tí ndú, ndú delè ta ndâ 'bí o kû tì muu ndú.

¹⁶ Ta o bà co ri tí nó náa Mbírì kèjì gí bà tuu Jézù tí Bindi-Mbírì gí bà waa có míti ndâ có kóó tí nó gbí njembí ndâ 'duù nó, go Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kû ma nô.

Ndâ Jùdéyà ta có mì Mòze

¹⁷ Wò má 'dè có máa, wò a Jùdéyà mbe 'di có mì Mòze ta njembí lo gbaànjé, ta nô bà wu gbí nambeeè tí nó gbí òkò tí yo ta Mbírì nó ropy lo wálá;

¹⁸ wò tí mbe ñò có gbí njembí Mbírì ni gî, mbe ñò 'bè gbí òkò tí ndâ yúcó ta 'vére ni gî, tacó à nìbà ndâ có mì Mòze ji wò gî;

¹⁹ wò má ñò ni ngbárángà'i gî, máa, wò a mbe kû ja ndâ mbe sú ropy, tí ngba'o kùro ndâ 'duù tí nó mbe kû nò gbí 'dí'di'o nó,

20 tí mbe kû tùbà bà lê tí ndâ i ji ndâ mbe ηónókó, tí mbe kû nìbà i ji ndâ 'vii, wò ηò ni ngbáṛángà'i gî, máa, có mì Mòze a yúcó mbe kû je muu me gbolò ji ndâ 'duù;

21 wò kû nìbà i ji ndâ 'bí ka lo, káa wò nìbà i gítí 'dóó miři lo lá? Wò kû kò-kò ji ndâ 'duù máa, «Ngbà i lá,» káa wò kû ngbà i?

22 Wò kû 'dè có ji ndâ 'duù máa, «Bàkà bangbaya lá,» káa wò kû bàkà bangbaya? Wò tí mbe kû sogo ndâ sú mbíṛì ká dù ndi kû ngbà i ta wotí 'do tà ndâ 'bá mì ndâ sú mbíṛì?

23 Wò tí mbe kû wu gbí ndâ có mì Mòze ká kû kpò có mì Mbíṛì ta bà biya bà 'di có mì Mòze?

24 Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì énó máa, «Ndâ 'duù ηìnó mbe ηò dúú kpokéjì bà bàkà nambeeè ta Mbíṛì ni lá nó kû 'dè zu có gítí Mbíṛì 'do gbí có mì ndâ Jùdéyà mbe kpò có mì Mòze gî.»

25 Bà ya gí gbí gázâ a i ta i gbí me gbolò, náa wò má kû 'di có mì Mòze nò; káa wò má 'di có mì Mòze lá, bà ya wò gí gbí gázâ 'vii ká 'vii ta bà ya wò lá.

26 À má énò, 'bí 'duù mbe ya gí gbí gázâ lá má kpolo tí ndâ có gbí wáràgà mì Mòze, 'duù tí nò bà dù me ká go 'duù ηìnó mbe ya gí gbí gázâ gî nó lá?

27 À má énò, ndâ 'duù tí nó mbe ya gí gbí gázâ lá, káa ndú kû kpolo tí ndâ có mì Mòze nó bà waa có mítí yo tí ndâ mbe ya gí gbí gázâ gî, káa yo kpolo tí ndâ có mì Mòze náa à kuu mì yo gbí wáràgà nó lá nô.

28 Tacó à kû nì cèe Jùdéyà a i mítí 'duù me ká gítí có máa à jò yí tí Jùdéyà gî nò lá. Gbolò i gbí

bà ya gí gbí gázâ delè me káa bà po nje kú tí 'duù lá.

²⁹ Cèe Jùdéyà a 'duù ñìnó ta njembí wó dú kùro Mbírì nô, cèe gázâ a i gbí njembí 'duù, cèe bà ya gí gbí gázâ a nèté mì Mbírì, à me có náa à cu mí gbí wáràgà sínò lá. À ùlù ñja 'duù tí nò a Mbírì, à me ndâ 'duù muu to tí nò ká kû ùlù yí lá.

3

¹ À gbí bà dù 'duù tí Jùdéyà a yè? À gbí bà ya 'duù gí gbí gázâ a yè?

² I gbí bà dù 'duù tí Jùdéyà ngé. Kpédélé i gbí bà dù 'duù tí Jùdéyà a ñìnó máa, Mbírì táánò je ndâ có mì wó a i ji ndú.

³ A yè táánò ká bà bàkà tí náa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú má ñònòkò gbí 'bá ndú 'do tí Mbírì gî? Mbírì táánò bà ñònòkò a gbí 'bá wó 'do tí ndú go i mì ndú nò?

⁴ Gbaànjé lá! Kpêtí ndâ 'duù muu to tí nò 'dáá gî káa ndâ mbe 'vére, Mbírì bà dù ta o 'dáá gî ká tí mbe yúcó, á go có tí nò náa à cu mí gbí wáràgà mì wó tí Mbírì máa,

«Tacó wàa, à 'ví ñò wò ni tí mbe yúcó 'do tí ndâ có mì lo,
wàa wò 'ví kpò nje ndâ 'duù gbí ngbàngà gî,» nô.

⁵ Káa 'bí 'vé a ñìnó máa, ndâ vò i mì ndoo má dù tí ndâ i mbe kû tùbà máa, Mbírì a 'duù ñìnó jáá nô, ndoo 'ví 'dè gítí máa yè? Ndoo 'ví 'dè énó máa, Mbírì me 'duù ñìnó jáá nô lá, náa tàkòcò wó má kpolo gítí ndoo nò? Ye 'vee ndâ 'vé tí nò ká go bà 'vee 'vé mì ndâ 'duù nô.

6 Ngé lá! Tacó à má énò, Mbíṛì bà waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó ée?

7 Káa à má a ndâ 'véṛè mì ye ká kû si Mbíṛì 'ví tùba yúcó mì wó gí sè ngbáṛángà'i ndii ḥìnó sàà kùṛo nó gî, à kpòò ḥìnó kû 'dè ye máa, ye a mbe bàkà vò i, tacó yè?

8 Ndoo má bàkà vò i wàa ndâ vò i tí nò 'ví jò tó i káa yè? Á go có tí nò náa ndâ 'bí mbe 'dè vò nje kû cu mítí ndoo nô! Káa bà waa có mì ndú nò dû.

'Duù jáá kùṛo Mbíṛì wálá

9 Nò wàa yè? Ndoo tí ndâ Jùdéyà nìkì ndii sè ndâ 'bí 'duù gî? Ngé gî lá! Tacó ye 'dè sàà kùṛo gî, máa, ndoo tí ndâ Jùdéyà ta sè ḥja ndâ 'duù 'dáá a ndâ i-tà-tàmà mì vò i,

10 á go có tí nò náa à cu mí bà ndâ 'bí to gbí wáràgà mì Mbíṛì máa,

«'Bí 'duù gbaànję tí 'duù jáá kùṛo Mbíṛì wálá,

11 'bí 'duù gbaànję ta muu tí wó wálá,

'bí 'duù gbaànję mbe pà bà tí Mbíṛì wálá.

12 Ndâ 'duù 'dáá 'visì kapí ndú gítí Mbíṛì gî,

ndú 'dáá ya lè gî,

'bí 'duù mbe bàkà tó i wálá,

kpêti káa gbèe 'duù wálá.»

13 «Pó zì ndâ có gbí nje ndú go pó zì ku gbí gùù, à yè gbí nje ndú ma káa 'véṛè,»

«Ndâ có gbí nje ndú me juù go jâ kpoo.»

14 «À yè gbí nje ndú káa sémé ta ju có.»

15 «Kò ndú zí-zì gítí bà ya gí bà zi ku,

16 ndú má co tí kpokèjì,

à dù á bìndi ndú káa ndâ mòòkò ta ndâ i-yê ṣo,

17 ndú ñò kpokèjì bà 'vala ta ndâ 'duù gbí 'dê tí ni lá..»

18 «Ndú delè cì gúku tí Mbírì gbaànjé lá..»

19 Ndoo ñò ni gî máa, ndâ có tí nó gbí wáràgà mì Mòze nó 'dáá gî ká tacó tí ndâ 'duù tí nó náa à kû zogo ndú ta có mì Mòze nô, tacó bà nè kpokèjì bà kù'bà mì ndâ 'duù gî, wàa Mbírì 'ví dù tí mbe waa có mì ndâ 'duù 'dáá gî.

20 Tacó wotí tí có mì Mòze gítí bà bàkà 'bí 'duù gbaànjé muu to tí nó tí 'duù jáá kùro Mbírì nò wálá, i ñìnó náa có mì Mòze kû bàkà nó káa bà bàkà 'duù 'ví ñò ni énó máa, yì a mbe bàkà vò i.

Ngú kpokèjì bà bàkà 'duù mì Mbírì tí 'duù jáá kùro wó

21 Káa Mbírì kpónó tùbà 'bí ña ngú kpokèjì bà bàkà ndâ 'duù mì wó tí ndâ 'duù jáá kùro wó mbe co tende 'do tí có mì Mòze gî. Ndâ có gbí wáràgà mì Mòze, ta ndâ có gbí ndâ wáràgà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì, kû 'dè yúcó a i gítí ngú kpokèjì tí nò.

22 Ngú kpokèjì bà bàkà ndâ 'duù mì Mbírì tí ndâ 'duù jáá kùro wó nò a bà tee njembí ndâ 'duù ñìnó 'dáá gî mbe ùnje gítí Jézù nó míti Jézù tí Bindi-Mbírì, tacó 'bè gbí òkò tí ndâ 'duù 'dáá gî kùro Mbírì wálá.

23 Tacó ndâ 'duù 'dáá gî bàkà vò i, bìndi bà yee gbí ngba Mbírì giì kpò ndú gî.

24 Káa a nambeè mì Mbírì náa yí bàkà ji ndâ 'duù 'dáá gî sínò nô ká giì 'viindi nambeè gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbírì ta rè mì Jézù tí Bindi-Mbírì, tí mbe njaanga miři ndâ 'duù 'do gbí vò i.

25 Mbírì je Bìndi-Mbírì tí Jézù tí i-cí-ci, tacó wàa mbelè wó 'ví dù tí i mbe si yì 'ví je à-cee-gí gití ndâ vò i mì ndâ mbe tee njembí ndú míti Bìndi-Mbírì. Mbírì bàkà énò tacó bà tùbà ji ndâ 'duù máa, yì tí Mbírì waa có ta yúcó, tacó yí táánò sàà kùrō kû toro ndâ vò i mì ndâ 'duù míti wó tí bàà.

26 Káa yí gbí ngú o tí nó kpónó nó kû tùbà tí wó tí mbe kû waa có ta yúcó ta bà bàkà ndâ 'duù ñìnó mbe kû tee njembí ndú míti Jézù nó tí ndâ 'duù jáá kùrō wó.

27 À má énò, ndoo kpónó bà wu gbí tí ndoo máa ndoo 'vala tí ndoo 'do gbí vò i gí á ta rè yè? 'Bí i náa ndoo bà wu gbí tí ndoo á tacó nò wálá. Tacó yè? Tacó náa ndoo kû 'di có mì Mòze nò? Ngé lá! Tacó ndoo kû tee njembí ndoo míti Bìndi-Mbírì.

28 Tacó ndoo ùnje gí, máa, 'duù kû dù tí 'duù jáá kùrō Mbírì ká 'do gbí bà tee njembí wó míti Bìndi-Mbírì, me 'do gbí bà kpolo tí ndâ có mì Mòze lá.

29 Yo kû koço có máa, Mbírì káa Mbírì mì ndâ Ìzìriyélì ta kpéétí ndú? À me énò lá. Yí a Mbírì mì ndâ 'bí tende ḥa 'duù delè.

30 Mbírì lê má ká gbaànjé, yí bà bàkà ndâ Ìzìriyélì tí ndâ 'duù jáá kùrō wó 'do gbí có bà tee njembí ndú míti Jézù, yí delè bà bàkà ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Ìzìriyélì lá nó tí ndâ 'duù jáá kùrō wó delè 'do ká gbí có bà tee njembí ndú míti Jézù.

31 Gbí có tí nò kpónó máa, ndoo 'va có mì Mòze gí 'dè gí tacó bà tee njembí ndoo míti Jézù? Gbaànjé lá! Tende co tí, a bà tee njembí ndoo

mítí Jézù ká kû si ndoo 'ví zèè có mì Mòze tí kpoò.

4

Bà mèlè ndi Àbìráámò

¹ À má énò, ndoo 'ví 'dè gítí Àbìráámò tí 'duù tí nó mbe jò ndâ bu ndoo nó máa yè?

² Tacó àá táánò má a ndâ i gbí 'bì Àbìráámò ká bàkà yí tí 'duù jáá kùro Mbírì, Àbìráámò táánò bà 'de i bà wu gbí tí wó tí gî. Káa yí bà wu gbí tí wó me mí kùro Mbírì lá.

³ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Àbìráámò táánò ùnje gítí Mbírì, tacó énò, Mbírì giì bàkà Àbìráámò tí 'duù jáá kùro wó.»

⁴ 'Duù má 'de i 'do gbí bà ka wu'o, i tí nò a i gbí wu'o mì wó, à me i-nambee lá.

⁵ Káa 'duù má bàkà nèté lá, káa yí kû tee njembí wó mití Mbírì, tí mbe kû bàkà ndâ mbe bàkà vò i tí ndâ 'duù jáá kùro wó nó, a bà tee njembí 'duù tí nò mití Mbírì ká bà si Mbírì 'ví bàkà yí tí 'duù jáá.

⁶ Káa kòcò Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyélì táánò gítí ndâ nambee tí nò náa Mbírì bàkà ji 'duù ñìnó mbe bàkà nèté lá, káa yí giì si yí tí 'duù jáá kùro wó tí Mbírì nó, énó máa,

⁷ «Ndâ 'duù tí nò náa Mbírì je à-cee-gî gítí ndâ vò i mì ndú gî,

delè náa Mbírì 'bu i mí muu ndâ vò i mì ndú gî nò,

a ndâ mbe té pá!

⁸ 'Duù ñìnó náa Mbe tí ndoo bà si ndâ vò i mì wó tí có lá nò,
a mbe té pá!»

⁹ Tó pá tí nò náa Dàvídè táánò 'dè có gítí nò ká tacó tí ndâ 'duù ñìnó mbe ya gí gbí gázâ gî nó cuki, wèè, à delè tacó tí ndâ 'duù ñìnó mbe ya gí gbí gázâ lá nò? Ndoo kû 'dè có máa, à cu mí gbí wárágà mì Mbírì, máa, «Àbíráámò táánò ùnje gítí Mbírì, tacó énò, Mbírì giì si yí tí 'duù jáá 'do gbí có bà ùnje mì wó nò.»

¹⁰ Mbírì táánò bàkà Àbíráámò tí 'duù jáá kùrō wó nò ta o ngayi? Kùrō bà ya yí gí gbí gázâ, wèè, á bìndi bà ya Àbíráámò gí gbí gázâ? Mbírì bàkà yí a i kùrō bà ya yí gí gbí gázâ.

¹¹ Yí giì ya gí gbí gázâ a i bìndi có tí nò, tacó bà tùbà máa, Mbírì táánò bàkà yí tí 'duù jáá kùrō wó tí Mbírì 'do gbí có bà tee njembí wó mítí wó si yì ya gí gbí gázâ kálásê. Mbírì bàkà énò tacó wàà Àbíráámò 'ví dù tí bu ndâ 'duù tí nò 'dáá gí mbe ya gí gbí gázâ lá, káa yì tí Mbírì giì bàkà ndú tí ndâ 'duù jáá kùrō yì gí nò.

¹² Àbíráámò delè a bu ndâ 'duù tí nò táánò mbe ya gí gbí gázâ gî nó, me ká cuki tacó náa ndú ya gí gbí gázâ gî nò lá; yí a bu ndú tacó ndú kû tee njembí ndú mítí Mbírì go i mì bu ndoo Àbíráámò táánò á kùrō bà ya yí gí gbí gázâ.

À 'de i tàkò cí mì Mbírì 'do gbí bà tee njembí 'duù mítí wó

¹³ Káa cí tí nò náa Mbírì táánò ci ta ndâ Àbíráámò ta ndâ 'viì bìndi wó, máa, to tí nò bà dù tí mbèlè mì ndú nò, 'do me gbí có bà 'di có mì Mòze mì Àbíráámò nò lá. À gí a i 'do gbí có bà tee njembí Àbíráámò mítí Mbírì, bìndi Mbírì giì bàkà yí tí 'duù jáá kùrō wó.

14 Tacó à má 'dè có máa, à káa ndâ mbe 'di có mì Mòze ká zèè to tí nó tí mbèlè mì ndú, gbí éno máa, bà tee njembí 'duù mítí Mbírì me i lá, i gbí ndâ cí mì Mbírì delè wálá.

15 Tacó có mì Mòze kû gí ta kpo-tákòcò mì Mbírì gítí ndâ 'duù, káa bändò tí nó náa có mì Mòze tí wálá nó, ndâ 'duù kpò có mì Mòze lá.

16 Tacó énò, cí tí nó táánò náa Mbírì ci ta Àbíráámò nó rò kpolo ma a i mítí có bà tee njembí mítí wó tí Mbírì, cí tí nò kpolo ma a i gítí i-nambeè mì Mbírì sínò ji ndâ 'viì-gù Àbíráámò 'dáá gî, à me ká cuki ji ndâ mbe kû kpolo tí ndâ có mì Mòze lá, à delè tacó tí ndâ mbe kû tee njembí ndú mítí Mbírì go i mì Àbíráámò, tacó yí a bu ndoo 'dáá gî,

17 á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Ye bàkà wò tí bu ndâ 'duù me mbè muu to tí nó gî,» nô. Àbíráámò a bu ndoo kùro Mbírì tí nó náa yí tee njembí wó mítí wó, tí mbe kû je 'válá ji ndâ ku, delè náa ndâ i njìnó náa ndú sàà wálá nó kû bàkà tí 'do gbí có mì wó nô.

18 Àbíráámò táánò ùndi i tàkò cí tí nó náa Mbírì ci ta yí máa, «Ndâ 'viì-gù lo bà me mbè go ndâ yii târì,» nó kpòò, kpò tí. Káa yí kpòò kû tee káa njembí wó mítí Mbírì tacó énò, yí giì gí tí bu ndâ 'duù me mbe.

19 Ndoò tí Àbíráámò ta o tí nó náa Mbírì ci ta yí gítí bà jò 'viì nò dê gítí zi'duù-vô; yí ta o tí nò ñò ni gî máa, yí a kánjí ku, yí delè giì ñò ni gî máa, nawù yí Sárà a kázá.

20 Kpêtí ká énò, yí zò gbí nje wó gítí có tí nó náa Mbírì ci ta yí nò lá, yí delè me kpiìkì-kpiìkì

gítí bà tee njembí wó mítí Mbírì lá; bà tee njembí mítí Mbírì giì je wotí bà ùlù Mbírì ji yí ndii ñìnó sàà kùrò nò gî.

²¹ Có ta kponje gítí gbaànjé nje wó wálá a ñìnó máa, «Yâ-cí-ci mì Mbírì kpili lá.»

²² Nìnò a gbí nderè có tí nò náa Mbírì giì si ta yí tí 'duù jáá kùrò wó tí Mbírì nò ká nò.

²³ Có tí nò náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Àá táánò cu 'bì mítí wó máa yí a 'duù jáá kùrò Mbírì,» nò, me ká gítí Àbíràámò ta kpéétí wó lá.

²⁴ À cu delè gítí ndoo, náa ndoo má ùnje gítí 'duù tí nò mbe 'vala ndi Jézù tí nò,

²⁵ náa à zi yí táánò tacó ndâ vò i mì ndoo, káa Mbírì giì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó tacó bà bákà ndoo tí ndâ 'duù jáá kùrò Mbírì gî nô.

5

Bà dù tí 'duù jáá kùrò Mbírì

¹ À má énò, ndoo lê má kû dù tí ndâ 'duù jáá kùrò Mbírì 'do a i gbí có mì bà tee njembí ndoo mítí Mbírì, gbí òkò tí ndoo kû dù nìkì maa ta Mbírì ta rère Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

² A bà tee njembí ndoo mítí Mbírì ta rère mì Jézù ká si ndoo 'ví yèè dê gítí Mbírì, náa yí kpónó kû bákà ta nambeeji ndoo ta o 'dáá gî, náa ndoo kû dùlù ta tí ndoo, kû koro ta có gítí bà dù gbí ngba Mbírì nô.

³ Káa à cuki nò me káa i ñìnó náa ndoo bà dù ta líkí'o nò lá, ndoo delè bà dù ta líkí'o bà kònò ndâ sé'i mì ndoo, tacó a bà kònò ndâ sé'i ká kû jò yú njembí.

⁴ Káa a yú njembí ká kû jò cè bà bàkà i ñìnó mbe kû peteke tàkòcò Mbírì nô, cè bà bàkà i ñìnó mbe kû peteke tàkòcò Mbírì nô ká kû jò bà koro có lì mítí Mbírì.

⁵ Káa bà koro có lì mítí Mbírì te nô mí ro ndoo lá, tacó Bèri-mì-Mbírì náa à je ji ndoo nô yè gbí njembí ndoo ta tó bà zè tí mì Mbírì gî.

⁶ Bindi-Mbírì táánò cì tacó tí ndoo ta o tí nô náa à gbí muu Mbírì nô, si ndoo tí ndâ mbe bàkà vò i; ta o tí nô wotí bà 'vala miri ndoo tí ndoo wálá, nje wú delè tí ndoo wálá nô.

⁷ Bà 'de 'duù ñìnó mbe gbì gbí njembí wó gítí bà cì á muu 'duù ñìnó jáá kùrò Mbírì nô kpóló-kpolo, 'duù kpêtí ndâ-'bì-lá bà zèè njembí wó tacó bà cì á muu tó 'duù gî.

⁸ Káa Mbírì tùbà bà zè ndoo mì wó nìkì maa ji ndoo ta bà cì Bindi-Mbírì á muu ndoo si ndoo táánò a ndâ mbe bàkà vò i.

⁹ Káa Bindi-Mbírì lê táánò má bàkà ndoo tí ndâ 'duù jáá kùrò Mbírì ta bà cì yí tacó tí ndoo gî, yí kpónó bà 'vala ndoo 'do nje kpo-tákòcò mì Mbírì ta wotí ká tí.

¹⁰ Tacó 'Viì-mì-Mbírì lê má cì tacó bà bàkà ndoo tí ndâ kómbe Mbírì si ndoo táánò a ndâ ku'dì tí Mbírì nô gî, yí kpónó bà 'vala ndoo 'do gbí ndâ vò i mì ndoo si yí tí wu wó nô ta wotí ká tí.

¹¹ Káa à cuki me ká énò lá, ndoo delè kû dù ta líkí'o Mbírì tí ndoo ta rè mì Mbe tí ndoo Jézù, náa ndoo kû zèè kómbeè ta Mbírì ta rè mì wó.

Ndâ Ádàmà ta Bindi-Mbírì

¹² A gbèè 'dakò táánò ká gî ta vò i gí muu to tí nô, vò i giù gî ta ku, bìndi ku giù 'vèè cee gbí

ŋa ndâ 'duù 'dáá gî, tacó ndâ 'duù 'dáá gî a ndâ mbe bàkà vò i.

¹³ Vò i táánò sàà kuu muu to tí nó kùro bà gî có mì Mòze, káa Mbírì táánò ki 'bì wó tí vò i mì ndâ 'duù tí bândò tí nó náa có mì Mòze tí wálá nó lá.

¹⁴ Kpêtí ká énò, ku táánò 'bítà bà ziki ndâ 'duù 'do gbí o mì Ádàmà yee gbí o mì Mòze. Ta ndâ ŋa njìnò 'dáá gî, ndâ ŋa ndâ vò i mì ndâ 'duù tí nó náa ku táánò ziki ndú nò me go ŋa vò i mì Ádàmà ta o tí nó náa yí kpò ta có mì Mbírì nó lá. Ádàmà táánò ká go ngò've i gbí njí kùro 'duù tí nó kèjì nô.

¹⁵ Káa i-nambeè mì 'duù tí nó kèjì nó me go vò i mì Ádàmà lá. Tacó vò i mì gbèe 'dakò má mì ndâ 'duù me mbè, kponje gítí wálá, máa, Mbírì bàkà nambeè me gbolò sínò ji ndâ 'duù me mbè ta րे mì gbèe 'dakò tí nó tí Jézù, tí Bindi-Mbírì nô.

¹⁶ Káa có tàkò gbèe i-nambeè tí nó náa Mbírì je ji ndâ 'duù sínò nó me go có tàkò vò i mì gbèe 'dakò tí nò nò lá. Tacó gbèe vò i gí ta bà waa có ku míti ndâ 'duù, káa gbèe i-nambeè mbe gí gí tàkò ndâ vò i me mbè kû njaanga miři ndâ 'duù á 'do gbí vò i.

¹⁷ À dù káa yúcó máa, ku kpónó zèè to 'do gbí có mì vò i mì gbèe 'dakò, ta րे mì gbèe 'dakò tí nò. Káa i tàkò i tí nó náa gbèe 'dakò tí nó tí Jézù tí Bindi-Mbírì bàkà nó me gbolò ngé ndii gî. Mbírì bàkà nambeè ji ndoo me gbolò, yí delè giù ùnje bà dù ndoo tí ndâ jáá 'duù ta րे mì Jézù. Tacó énò, ndoo bà zogo to tí nó go ndâ kpo-kpò gba ta րе mì Jézù tí Bindi-Mbírì.

18 À má énò, go ọjìnó náa vò i mì gbèe 'dakò ká ga wú mítí miři ndâ 'duù 'dáá gî nó, à delè káa gbèe tó i náa gbèe 'dakò bákà ká njaanga wú 'do tí miři ndâ 'duù 'dáá gî, à delè káa gbèe tó i tí nò ká je 'válá ji ndâ 'duù 'dáá gî.

19 Tacó à bákà ndâ 'duù me mbè tí ndâ mbe bákà vò i 'do gbí có bà 'di có lá mì gbèe 'dakò; à delè bà bákà ndâ 'duù me mbè tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíři 'do gbí có bà 'di có mì gbèe 'dakò.

20 Có mì Mòze gì tacó bà àdì ndâ vò i, káa báandò tí nò náa vò i àdì tí nò, nambeeè mì Mbíři àdì ndii gî,

21 tacó wàa, vò i má kû zèè to ta bà mìi ndâ 'duù mì ku, nambeeè mì Mbíři 'ví zèè to ta bà co tí jáá kpokèjì mì Mbíři mbe ya ta ndoo gítí 'válá ọjìnó mbe cee lá nò ta rè mì Jézù tí Bìndi-Mbíři, tí Mbe tí ndoo.

6

Vò i bà je bà i tí ye wálá lá ká go ku, káa ye kû 'vala ta rè mì Bìndi-Mbíři

1 Ndoo kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndoo aanga muu ndoo ká míti bà bákà vò i, tacó wàa, Mbíři 'ví bákà ta nambeeè ji ndoo me gbolò?

2 Ngé lá! Ndoo tí ndâ mbe biya vò i ká go ku 'ví dù ndi ndoo kû 'vala gbí vò i ta ọja kpokèjì ngàyi?

3 Yo ọjò ni lá, máa, ta o tí nò náa àá táánò caka tí ndoo tacó bà dù toko ta Bìndi-Mbíři tí Jézù nò, à delè caka tí ndoo tacó bà cì toko ta yí?

4 À má énò, àá táánò duu ndoo ta ndú ta bà caka tí ndoo ta ndú mí gbí ku, tacó wàa, ndoo delè 'ví 'vala ngú 'válá, go ọjìnó náa Bìndi-Mbíři

táánò 'vala ta ndi wó 'do gbí muu'dú wó ta wotí mì Buù wò nô.

⁵ Tacó ndoo táánò má gbo ta ndú mí gbí bà cì ña ku mì wó nò gî, kponje gítí bà dù ndoo ta ndú gbaanjé gbí bà 'vala ndi ndoo 'do gbí muu'dú ndoo go i mì wó nò wálá.

⁶ Ndoo ñò ni gî, máa, àá táánò gbì ká dìì ndoo toko ta Bindi-Mbíri mítí njèèkpè mû tacó bà zi ká dìì ndoo tí nô náa vò i yè gbí gî nô gî. Tacó wàa, ndoo 'ví dù tí ndâ i-zógó-zogo mì vò i káká'i lá.

⁷ Tacó 'duù má cì gî, yí njaanga nò a miři wó 'do gbí vò i gî.

⁸ Káa ndoo táánò má cì ta ndâ Bindi-Mbíri gî, ndoo ùnje gî, máa, ndoo delè 'vala ta ndú gî.

⁹ Tacó ndoo ñò ni gî, máa, Bindi-Mbíri bà cì ndi wó bìndi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò káká'i wálá; wotí mì ku káká'i gítí bà zi yí wálá.

¹⁰ Yí cì ta bà gbaanjé, ngbé, tacó bà cee wotí mì vò i; káa yí kpónó kû 'vala a i tí Mbíri.

¹¹ À má énò, yo kpónó 'ví ñò tí yo á go ndâ ku 'duù ji vò i, wàa yo 'ví ñò tí yo tí ndâ wu 'duù ji Mbíri ta rè mì Bindi-Mbíri tí Jézù.

¹² Yo si vò i 'ví gèè bè wó mí gbí dìì yo tí nô tí putú kárà nô lá; yo delè 'ví legee miři yo gí tàkò có mì go bà bàkà vò i lá.

¹³ Yo 'ví si ndâ bà to tí yo 'ví si tí ndú tí ndâ i bà bàkà nèté mì vò i lá; yo si tí yo a i ji Mbíri go ndâ 'duù ñìnó náa yí 'vala ndú 'do gbí ku gî; yo lo muu gírì ji Mbíri, wàa yí 'ví si ndâ bà to tí yo 'dáá gî tí ndâ i bà bàkà ta tó i;

¹⁴ bìndi vò i káká'i bà gèè bè wó mí muu yo wálá, tacó yo kpónó kû 'vala me ta có mì Mòze

lá, yo kû 'vala a i ta nambeè mì Mbíṛì.

Yo kpónó a ndâ bòò mì Mbíṛì

¹⁵ Nò wàà yè? Nògí, ndoo bàkà vò i tacó náa ndoo kpónó kû 'vala me ta có mì Mòze lá, ndoo kû 'vala a i ta nambeè mì Mbíṛì nò wàà? Ngé lá!

¹⁶ Yo ñò ni gî, máa, yo má si tí yo tí ndâ bòò mbe 'di có mì 'duù, yo gî tí ndâ bòò mì 'duù tí nò náa yo kû 'di có mì wó nò gí? Yo má kû 'di a có mì vò i, yo bà gbo nje ta ku, yo má kû 'di a có mì Mbíṛì, yo bà gbo nje ta bà dù tí ndâ 'duù jáá kùṛo Mbíṛì.

¹⁷ Káa yo 'ví 'dè nìkì maa ji Mbíṛì, tacó yo táánò a ndâ bòò mì vò i, káa yo kpónó zèè yúcó tí nò náa àá táánò nìbà ji yo nò ta njembí yo gbaànjjé.

¹⁸ Àá táánò njaanga wú mì vò i 'do tí miṛi yo gî, bìndi àá giù ga míti miṛi yo a wú mì yúcó.

¹⁹ Ye kpónó kû 'dè có ji yo ta nje có mì ndâ 'duù, tacó bà lê jé cee 'do tí 'duù lá, go ña ñìnó náa yo ta 'bí o táánò si dìì yo tí i bà-nò-vò-ndô, ta bà bàkà ndâ vo-vò i ñìnó mbe 'vii ṙo 'bá lá nô; à má énò, yo si dìì yo kpónó tí i bà bàkà ndâ i ñìnó jáá, ta ndâ tó i kùṛo Mbíṛì.

²⁰ Ta o tí nò táánò náa yo a ndâ bòò mì vò i nò, njembí yo mù gítí có bà dù tí ndâ 'duù jáá kùṛo Mbíṛì lá.

²¹ Káa yo táánò 'de gbí ndâ i tí nò náa yo bàkà ndú káa à kpónó ṙo yo a nô ndú nò, a yè? Ndòngbú ndâ i tí nò a ku.

²² Káa à kpónó njaanga wú mì vò i 'do tí miṛi yo gî; yo kpónó gî tí ndâ bòò mì Mbíṛì gî, káa ndâ i náa yo 'de gbí bà dù tí ndâ bòò mì Mbíṛì a bà

dù tí ndâ tó 'duù, ta bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nô.

²³ Tacó mboo tàkò vò i a ku, káa i-nambeeè tí nó náa Mbírì je sínò nó, a bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nó, ta bà 'vala toko ta Bindi-Mbírì tí Jézù, tí Mbe tí ndoo.

7

Yo ñò 'do mì ndâ mbe kò tí ndú

¹ Yo ñò ni lá, ndâ ná'vindí, tacó ye kû 'dè có tí nó a i ji ndâ mbe 'di gbí có mì Mòze gî, máa, có mì Mòze kû zogo 'duù ká si yí gbí wu wó?

² Có mì Mòze kû eре nawù 'dakò ji kù wó si kù wó káa wuù; káa kù niì má cì gî, wú tí nó náa có mì Mòze eре ta ndú tí ndâ 'dakò ta niì nó kara 'do tí niì tí nò gî.

³ Gbí có tí nò énó máa, nawù 'dakò má dù ta 'bí tende 'dakò si kù wó káa wuù, có mì Mòze kû zèè yí, máa, yí a mbe zingbà 'dakò; káa 'bí 'dakò má zèè 'bí wó si kù wó cì gî, rè wó gbí ñìnò kpòò me mbe zingbà 'dakò lá.

⁴ À má énò, bà cì Bindi-Mbírì mítí njèèkpè mû nó kpónó bákà yo tí ndâ 'duù ñìnó náa có mì Mòze kpónó káká'i zèè yo lá nô gî, ndâ ná'vindí, tacó yo kpónó a ndâ bà to tí dìì wó; yo kpónó a ndâ nawù 'dakò tí nô náa Mbírì táánò 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nô, tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ duù ñìnó ta i ká gbí yo nô kùrò Mbírì.

⁵ Tacó ta o tí nô táánò si ndoo kû 'vala ká gí tàkò có mì dìì ndoo tí nô mbe yè ta vò i gî nô, có mì Mòze ta o tí nò tanga go vò i 'vèè cee gbí ndâ bà to tí dìì ndoo 'dáá gî, kû jò ku.

6 Káa ndoo kpónó njaanga wú mì có mì Mòze 'do tí miři ndoo gî; a bà cì ndoo ká 'vala ndoo 'do 'bì có mì Mòze táánò tí miři ndoo nô; àá táánò njaanga miři ndoo 'do gbí có mì Mòze tacó wàà ndoo 'ví bàkà nètè ji Mbíři gbí ngú kpokèjì mì Bèri-mì-Mbíři, me gbí ká kpokèjì mì Mòze náa à cu mí gbí wáràgà nó lá.

Bà ngìì nge ta vò i

7 Ndoo kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndoo 'ví 'dè máa, có mì Mòze a vò i kùřo Mbíři? Gbaànjé lá! Tacó àá táánò má me có mì Mòze lá, ye gí bà ḥò vò i kùřo Mbíři ni wálá. Àá táánò má me có mì Mòze lá, ye táánò bà ḥò ni énó máa, bà dù ta go i mì ndâ 'bí 'duù a vò i nó wálá.

8 Káa vò i giì 'de kpokèjì bà tanga go ndâ i mì ndâ 'duù mítí ye 'do gbí có mì Mòze nò. Tacó có mì Mòze má wálá, vò i cì gî.

9 Ta o tí nó táánò náa ye 'di ndâ có mì Mòze lá nó, ye a wu 'duù; káa ndâ có mì Mòze mâ giì gî, vò i giì 'vala ndi wó gî, bìndi ye giì cì gî;

10 ndâ có tí nó mì Mòze, náa àá táánò 'dè ji ndâ 'duù tí ndâ có mbe je 'válá nó, giì 'vìsì tí ji ye tí ndâ i ku.

11 Tacó vò i giì 'de kpokèjì gítí bà eendi ye, bìndi vò i giì zi ye gî, 'do gbí có mì có mì Mòze.

12 À má énò, ndâ có mì Mòze a ndâ có mì Mbíři, kòcò Mòze delè a kòcò Mbíři, tí kòcò yúcó, delè tí kòcò tó có.

13 Gbí có tí nó máa, a i tí nó tí tó i nó táánò ká ja ku gí tí gítí ye? Ngé lá! Àá táánò a vò i ká zi ye tacó bà tùbà tí wó ngbářángà'i gí sè tí ku mbe zi ye ta ḥè mì tó i, vò i kû 'vìsì ndâ có mì Mòze á

tí ndâ tó có nó tí ndâ vò i, tacó bà tùbà tí wó tí 'dóó i tí nó tí vò i nô.

Ndâ i mbe ñònòkò tí gbí muu 'duù

¹⁴ Ndoo ñò ni gî máa, ndâ có mì Mòze a ndâ có mì Mbírí, káa ye a 'duù muu to tí nó, náa à sì ye tí bòò ji vò i gî.

¹⁵ Ye 'di gbí ndâ i tí nó náa ye kû bàkà nô lá. Tacó ye kû bàkà me ndâ i tí nó ta go ndú tí ye nô lá. Ye kû bàkà káa ndâ i tí nó náa ye kû sogo ndú nô.

¹⁶ Ye kpónó má bàkà i ñìnó ta go tí ye wálá nô, ye ùnje gî, máa, có mì Mòze a yúcó.

¹⁷ À má énò, à me ye ká kû bàkà i ta muu ye lá, a vò i tí nó mbe kû dù gbí njembí ye nó ká kû bàkà nèté.

¹⁸ Tacó ye ñò ni gî, máa, gbèe tó i mbe kû 'vala gbí dìì ye wálá, ye kû nì a gbí tú ye tí nó mbe yè ta vò i gî nô. Go bà bàkà i ñìnó tí i dù nô kuu gbí njembí ye, káa, wotí bà bàkà tí ye wálá.

¹⁹ Tacó ye bàkà ndâ tó i tí nó ta go ndú tí ye nô lá, ye kû bàkà a ndâ vò i tí nó ta go ndú tí ye wálá nô.

²⁰ À má énò, ye má bàkà i ñìnó ta go tí ye lá nô, gbí énó máa, à me ye ká bàkà lá, a vò i tí nó mbe bàkà kudu mì wó mí gbí njembí ye gî nô ká bàkà .

²¹ Tacó énò, ye kpónó giì ñò énó máa, a 'bí i ká kû bàkà nèté, tacó ye má 'dè có máa ye bàkà tó i, à kû co 'bì ye káa vò i.

²² Tacó à ngéé gbí njembí ye tà'i kè a go bà bàkà go có mì Mbírí,

²³ káa ye kû ñò 'bí tende có kû bàkà nèté cee gbí dìì ye 'dáá gî, kû tè tó có tí nó gbí muu ye nô

ta gó. Njìnò a i tí nó mbe kû bàkà ye tí zà-za gó
mì vò i tí nó mbe bàkà kudu mì wó cee gbí dìì ye
'dáá gî nó ká nò.

²⁴ A ḥa yê yè ká tí ye énó! A 'di ká bà 'vala ye
'do tí dìì tí nó mbe kû ya ta ye gí nje ku nó?

²⁵ À ùlù Mbírì ta ḥè mì Jézù tí Bìndi-Mbírì tí
Mbe tí ndoo!

À káa ye 'do gbí 'dóó bà koṛo có mì ye ká kû
bàkà go có mì Mbírì, káa dìì ye tí nó mbe yè ta
vò i gí nó 'di a có mì vò i.

8

Bà 'vala ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì

¹ À má énò, à kpónó bà waa có mítí ndâ 'duù
tí nó mbe kû 'vala toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù nó
wálá,

² tacó có mì Bèri mì 'válá, mbe kû 'vala ndâ
mbe kû 'vala toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù nó,
njaanga wú mì ndâ ku ta vò i 'do tí miṛi ye gî.

³ Tacó i tí nó náa bà bàkà táánò kpò có mì
Mòze gî, tacó dìì ndoo tí nó náa vò i yè gbí gî nó
jo'doko wotí mì có mì Mòze gî nó, Mbírì giì bàkà
gî; Mbírì kpò nje vò i ta bà tuu 'viì mì wó ta tú
wó go tú 'duù ta vò i yè gbí gî, bìndi Mbírì giì
waa có mítí vò i tí nó gbi tú wó nò.

⁴ Mbírì bàkà énò tacó wàa, ndoo 'ví 'di ta có tí
nó náa có mì Mòze 'dè ji ndoo nó, ta bà 'di có mì
Bèri; ndoo 'ví 'di me có mì dìì ndoo tí nó mbe yè
ta vò i gî nó lá.

⁵ Tacó ndâ 'duù njìnó mbe kû 'vala go có mì dìì
ndú nó kû koṛo có ká gítí ndâ i mì dìì ndú, bìndi

ndâ ñìnó mbe kû 'vala go có mì Bèri nó kû koço
có ká gítí ndâ i mì Bèri.

⁶ Bâ koço có ká gítí dìì 'duù kû je a ku ji 'duù
káa bà koro có gítí Bèri kû je a 'válá ñìnó mbe
cee lá nó ji 'duù, à delè kû si 'duù 'ví dù ta 'dê
njembí wó gítí Mbírì.

⁷ Tacó muu 'duù ñìnó mbe kû koço có ká gítí
dìì wó nó a muu ku'dì tí Mbírì, ña muu tí nó gítí
bà 'di có mì Mbírì ngé gî wálá. Wotí bà 'di có mì
Mbírì tí ña muu tí nò kpokoo gî wálá,

⁸ wotí bà peteke tàkòcò Mbírì delè tí ndâ 'duù
tí nò mbe kû 'di có mì dìì ndú nò wálá.

⁹ Káa yo kpónó kû 'di me có mì dìì yo lá, yo kû
'di a có mì Bèri, náa Bèri-mì-Mbírì dú ta yúcó
má bàkà kudu mì wó á mí gbí njembí yo gî nò.
'Duù ñìnó náa Bèri mì Bindi-Mbírì gbí njembí
wó wálá nò, me 'duù mì Bindi-Mbírì lá.

¹⁰ Ku kpêtí má ziki dìì yo á 'do gbí có mì vò i
gî, káa Bindi-Mbírì má kû 'vala gbí njembí yo,
gbí énó máa, lilí yo kpòò kû 'vala ká 'vala, tacó
à 'viindi nambeeè gbí òkò tí yo ta Mbírì gî.

¹¹ Bèri mì mbe te Jézù 'do gbí ku gí yaà nò má
kû dù gbí njembí yo, yí tí mbe te Bindi-Mbírì tí
Jézù gí yaà 'do gbí ku nò delè bà si Bèri mì wó
'ví je 'válá ji ndâ dìì tí nò tí ndâ i mì ku nò gî.

¹² À má énò, à me i mì dìì ndoo ká muu ndoo,
wàa ndoo 'ví 'vala tí go có mì dìì ndoo nò lá, ndâ
ná'vindí ye,

¹³ tacó yo má kû 'vala go có mì dìì yo, yo bà cì
gî, káa yo má kû 'vala go có mì Bèri, wàa yo 'ví
ziki ndâ nèté mì vò i gî, yo bà 'vala gî.

¹⁴ Ndâ 'duù tí nò náa Bèri-mì-Mbírì kû tè kùro
ndú nò a ndâ 'vii mì Mbírì.

15 Tacó Bèri tí nò mì Mbírì náa yí je ji yo nò, me bèri ñìnó mbe bàkà yo tí ndâ bòò nó lá, yí delè me bèri ñìnó mbe te gúku mítí yo nó lá. Yí a Bèri ñìnó mbe bàkà yo tí ndâ 'viì mì Mbírì, tí Bèri ñìnó mbe si yo kû nì, «Àá Bábá, àá Buù!» mítí Mbírì.

16 Bèri-mì-Mbírì ùnje gî máa ndoo kû 'dè a yúcó máa, ndoo a ndâ 'viì mì Mbírì.

17 Káa ndoo má a ndâ 'viì mì Mbírì, ndoo a ndâ mbe zèè mbèlè, tí ndâ mbe zèè mbèlè mì Mbírì, ndoo delè a ndâ ka Bindi-Mbírì mbe zèè mbèlè. Ndoo má gbo ta ndâ Bindi-Mbírì mí gbí bà kònò sé'i mì wó gî, Mbírì delè bà te duù mítí ndoo ta ndú.

Banga o tacó tí ndâ 'duù mì Mbírì wúnò

18 Ye si bà mbu ndò tí nò náa ndoo kpónó kû mbu nò tí i ṙo ye, wàa ye 'ví 'vii míti ḋa banga o tí nò náa Mbírì kû si ù ta ndi ndoo nò lá.

19 Tacó ndâ i tí nò 'dáá náa Mbírì suu ndú nò léngé-lenge kû ù bà co ṙi tí nò náa Mbírì bà tùbà tí ndâ 'viì mì wó nô.

20 Tacó Mbírì táánò waa có míti ndâ i tí nò náa yí suu ndú nò me 'do gbí có mì ndú lá; Mbírì waa có tí nò ká 'do gbí có mì wó gbí njembí wó tí Mbírì, ta bà koṛo có,

21 máa, yì wúnò bà njaanga miṛi ndâ i tí nò náa yì suu ndú nò do gbí bà volo ndò, tacó wàa, ndú 'ví dù gbí ngba'o go i mì ndâ 'viì mì Mbírì.

22 Ndoo ḋò ni gî, máa, ndâ i tí nò náa Mbírì suu ndú nò 'dáá gî kû mèlè-mélè ta sé'i go i mì nìi ta gó-káyì tí wó nò, 'do tí bà 'bità bà suu to tí nò yee tí wúnó.

²³ Káa à me káa ndâ i tí nó náa Mbírì suu ndú nó ká kû mèlè-mélè ta kpéétí ndú cuki lá; ndoo tí ndâ kpédélé 'duù tí nó náa Mbírì je Bèri mì wó ji ndoo tí i-nambeeè nó delè kû mèlè-mélè gbí njembí ndoo kû ù ta ndi bà bákà ndoo mì Mbírì tí ndâ 'viì-kó-ko mì wó, wàa yí 'ví si dìì ndoo 'ví volo lá.

²⁴ Tacó àá táánò 'vala ndoo a bà ù bà dù ndoo tí ndâ 'viì ñìnó náa a Mbírì ká ko ndoo. Káa ndoo má ñò i tí nó náa ndoo kû ù nó gî, rè ñìnó káká'i me bà ù i lá. Tacó a 'di já ká ù i tí nó náa yí 'de gî nó gî?

²⁵ Káa ndoo má kû ù a ndi i ñìnó náa ndoo ñò ta ṣo ndoo lá nó, ndoo kû ù ta bà zèè njembí ndoo.

²⁶ Bèri-mì-Mbírì kû konì ndoo tacó wotí tí ndoo wálá, delè tacó ndoo ni bà 'deke tí ndoo ji Mbírì go ñìnó náa à tí nó lá; káa Bèri kû 'deke tí wó ji Mbírì tacó tí ndoo ta bà ṣengà gbí njembí wó tí ñà ñìnó náa 'duù bà ni bà 'dè gbí ta nje wó wálá.

²⁷ Káa à káa Mbírì tí mbe ñò ndâ có gbí njembí ndâ 'duù 'dáá gî ká 'di gbí có tí nó gbí njembí Bèri nò, tacó Bèri kû 'deke tí wó ji Mbírì tacó tí ndâ 'duù mì Mbírì 'vii ta có gbí njembí Mbírì.

²⁸ Ndoo ñò ni gî, máa, Mbírì kû bákà ndâ i 'dáá ká ta rè mì tó i ji ndâ 'duù ñìnó mbe zè yí nìkì maa, náa yí tè'é tí ndú 'do gbí 'dóó có mì wó gbí muu wó nô.

²⁹ Ndâ 'duù tí nó náa Mbírì tè'é tí ndú nó a ndâ 'duù ñìnó náa yí cu 'bì wó mítí ndú sàà táánò, tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndâ cè kózò tí 'Viì mì yì tí Mbírì, wàa 'Viì mì yì 'ví dù tí 'viì-kírì mì ndú gbí òkò tí ndâ mbè ná'vindí.

³⁰ Mbírì tè'é tí ndâ 'duù tí nô náa yí cu 'bì wó mítí ndú sàà kùro gî nô, yí delè giì bàkà ndâ 'duù tí nô náa yí tè'é tí ndú tí ndâ 'duù jáá kùro wó, bìndi yí giì te bangá mítí ndâ 'duù tí nô náa yí bàkà ndú tí ndâ jáá 'duù á kùro wó nô.

Mbírì kû zè ndoo nìkì maa ta rè mì Bìndi-Mbírì

³¹ À má énò, ndoo kpónó 'ví 'dè gítí ña ñìnò a ña có yè? Có mì Mbírì má toko a i ta có mì ndoo, a 'di ká bà jòò gbí có ta ndoo?

³² Mbírì táánò lê má je 'Viì mì wó ji ku tacó tí ndoo gî, bà je ndâ tó i ñìnó náa à 'dáá kuu mì wó nô ji ndoo bà kpò yí gî?

³³ A 'di ká bà kpì ngbàngà tí ndâ 'duù mì Mbírì náa yí cu 'bì wó mítí ndú nô? A Mbírì ká njaanga wú 'do tí miři ndú gî;

³⁴ a 'di ká bà waa có mítí ndú? A Bìndi-Mbírì tí Jézù ká bà waa có mítí ndú? Ngé lá! Tacó a yí táánò ká cì tacó tí ndoo, bìndi yí giì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gî, yí kpónó kû ki tí wó tí bändò náa à kû te duù mítí ngé ndii gî á rëgbà tí Mbírì, kû 'deke tí wó ji Mbírì tacó tí ndoo.

³⁵ A 'di ká bà njèè gbí òkò tí ndoo ta Bìndi-Mbírì tí mbe zè ndoo nìkì maa? A gbolò sé'i wèè, a 'bí ña i ká kû pèembí ndoo wèè, a bà mèèkè'i tí ndoo wèè, a làngàwìrì wèè, a yê bòngo wèè, a vò i wèè, a ku?

³⁶ Á go có tí nô náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì énó máa,

«À kû ziki ze ta rì 'dáá gî tacó tí lo;
à kû bàkà i gítí ze go i gítí ndâ rómbo
náa à kû ya ta ndú gî bà waa ndú,» nô.

³⁷ Káa ta ndâ nya ñìnò 'dáá gî, ndoo co gbí ñò ndâ vò i tí nò go tàsà ndoò nó ta ẹ̀ mì 'duù tí nó mbe zè ndoo nìkì maa nô.

³⁸⁻³⁹ Tacó ye ñò ni ngbárángà'i énó gî, máa, wotí mì ku gítí bà njèè gbí òkò tí ndoo ta Mbírì tí mbe zè ndoo nìkì maa ta ẹ̀ mì Bindi-Mbírì tí Jézù tí Mbe tí ndoo nò wálá; wotí mì 'válá gítí wálá, wotí mì ndâ basìlì gítí wálá, wotí mì ndâ 'bí bëri mbe kû jòò gbí có ta Mbírì gítí wálá, wotí mì ndâ i ñìnó náa ndú kpónó kuu tí nô ta ndâ ñìnó këjì nô gítí wálá, wotí mì 'bí i muu kùro to tí nô ta wotí mì 'bí i tà ngo gítí wálá, wotí mì 'bí i 'do gbí òkò tí ndâ i tí nô 'dáá gî náa Mbírì suu ndú nô gítí wálá.

9

Mbírì cu 'bì wó mítí ndâ Izìriyélì

¹ Có tí nô náa ye kpónó kû 'dè nô a yúcó; ye a 'duù mì Bindi-Mbírì, ye 'dè 'vére lá, Bèri-mì-Mbírì delè kû 'dè có gbí njembí ye, máa, ye kû 'dè me 'vére lá.

² Sé có ba ẹ̀ ye gî, njembí ye delè ta o 'dáá gî ká ọ̀ wu tacó tí ndâ nambe ye tí ndâ Izìriyélì, tí ndâ 'dóó dìì ye, tí ndâ mbelè ye.

³ Tacó Mbírì kùtâá má ì njà mítí ye, wàa yí 'ví mò ye 'do tí Bindi-Mbírì gî tacó tí ndú, tàkòcò ye bà peteke ma.

⁴ Mbírì táánò cu 'bì wó mítí ndú á 'do gbí òkò tí ndâ 'duù, bìndi yí giì bàkà ndú tí ndâ 'viì mì wó, ndú táánò kû dù gbí ngba Mbírì, Mbírì táánò njù mùká ta ndú, Mbírì táánò je ndâ có mì wó

a i ji ndú, ndú táánò a ndâ cèe mbe ùlù Mbíri, Mbíri delè táánò ci ndâ cí mì wó a i ji ndú.

5 Ndâ bu ndú a ndâ Àbìráámò, ta Ìzákò, ta Jakóbè, tí ndâ rendingbo mbe jò Bindi-Mbíri tí 'duù gí muu to tí nô. À ùlù Mbíri tí gba tí ndâ i 'dáá gî dûú bà ya tí ! Go-i-tí-nò.

6 Ye kû 'dè me có máa có mì Mbíri co to gî nò lá. Tacó ndâ 'duù tí nò 'dáá gî náa rendingbo ndâ mbe jò ndú a Ìziriyéli nô 'dáá gî me ndâ cèe Ìziriyéli lá,

7 ndú delè 'dáá gî me ndâ yúcó 'viì mì Àbìráámò tacó náa Àbìráámò a rendingbo mbe jò ndâ bu ndú nò lá. Tacó kòcò Mbíri táánò ji Àbìráámò énó máa, «A Ìzákò ká bà jò rè lo.»

8 Gbí có tí nò énó máa, à kû nì 'viì mì Mbíri míti 'duù me ká gítí rè bà jò yí mì Àbìráámò cuki lá; à kû nì a i míti ndâ 'viì tí nô náa Mbíri ci Àbìráámò gítí ndú nô.

9 Tacó cí tí nô náa Mbíri táánò ci ta Àbìráámò nô énó máa, «Ta o tí nô náa ye bà dele ndi ye nô, nawù lo Sárà bà jò 'viì-'dakò.»

10 À me káa gbèe cí tí nò lá; ta o tí nô táánò náa 'dakò tí nô gbaànjé, tí Ìzákò, tí ká gù ndoo, tè ta nakáyì ndâ njemí míti nawù wó Rèbékà nô,

11-12 Mbíri giì 'dè có ji Rèbékà si yí ta nakáyì tí wó máa, «'Duù ñinó náa a yí ká bà ñò ro ri kùro ji ka wó 'do gbí òkò tí ndâ njemí tí nò á gbí yì lo nò nô bà dù tí bòò mì ñinó bà tè gí tàkò wó nô.» Mbíri 'dè có tí nô si ndâ 'viì tí nô gbi yì nawu ndú nô bàkà tó i gbaànjé lá, ndú delè bàkà vò i gbaànjé lá, tacó bà tùbà máa, Mbíri kû cu 'bì

wó mítí 'duù 'do ká gbí 'dóó có mì wó náa à gbí njembí wó tí Mbírì, yí kû bàkà me 'do gbí kà có 'bí ña i náa 'duù bàkà nò lá.

13 Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì, máa, «Ye táánò zé Jakóbè nìkì ma, káa ye sogo Èzàwú,» nô.

14 À má énò, ndoo kpónó 'ví 'dè có máa yè? Ndoo 'dè có máa, Mbírì a mbe waa có ta 'véřè, wàà? Ngé lá!

15 Tacó kòcò Mbírì ji Mòze énó máa, «Ye bà bàkà nambeeè ji 'duù ñinó ta go bà bà bàkà nambeeè ji yí tí ye, bìndi ye delè bà ñò yê ṙo 'duù ñinó ta go bà ñò yê ṙo wó tí ye.»

16 À má énò, Mbírì kû bàkà nambeeè ji 'duù me tacó máa a go nambeeè ta yí ká tí 'duù tí nò nò lá, yí delè kû bàkà me tacó máa 'duù tí nò bàkà nèté tí kpoò nò lá, yí bàkà 'do ká gbí 'dóó nambeeè mì wó.

17 Tacó à cu mí gbí wáràgà mì wó tí Mbírì máa, yí 'dè có ji gbolò gba Másirì, máa, «Ye táánò bàkà wò tí gbolò 'duù tacó bà tùbà wotí mì ye, delè tacó wàa ṙè ye 'ví wu cee muu to tí nó 'dáá gî.»

18 À má énò, à káa có mì Mbírì bà bàkà nambeeè ji 'duù, à delè káa có mì wó bà bàkà 'duù tí mbe ngbútù.

Ndâ kpo-tàkòcò ta nambeeè mì Mbírì

19 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má 'vee ye máa, «Káa Mbírì kû pà nje ndâ 'duù tacó yè, lê náa yí ñò ni gî máa, 'bí 'duù ta wotí bà 'bee muu có ta yì tí wó wálá nó?»

20 Ye delè bà 'vee yo máa, «<'Duù tà a yè, wàà yí 'ví 'vìsì ta có gí tàkò có mì Mbírì?> Nje kára

kuu tí wó tacó bà 'vee mbe suu yí, máa, <Wó suu ye énò ta có yè wè?> »

21 À káa có mì muu-kárà gbí njembí wó bà suu tú mì wó tí ngbúrú, à delè káa có mì wó bà suu tí sòṛò.

22 Aá kùtàá má tí Mbírì a go bà tùbà kpo-tákòcò mì wó, delè ta go bà tùbà wotí mì wó, wàa yí 'ví mìi ndâ 'duù tí nó mbe kû kpolo tàkòcò wó nó gî, a 'di ká bà 'dè có ta yí? Káa ta ndâ ña ñìnò 'dáá gî, yí kû zèè njembí wó kû 'vala ta ndâ 'duù tí nò,

23 tacó bà tùbà ña ngba wó tí nó náa yí kû tò mí muu ndoo tí ndâ 'duù tí nó náa yí kû bàkà nambeeè ji ndoo nô, ndoo tí nó náa yí 'viindi bändò mí gbí ngba wó kû ù ta ndi ndoo sàà gî nô.

24 Tacó ndoo a ndâ 'duù mì wó náa yí tè'é tí ndoo, me cuki 'do ká gbí òkò tí ndâ Jùdéyà lá; ndâ 'bí 'duù náa yí tè'é tí ndú gbí òkò tí ndoo a ndâ Jùdéyà, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndoo a ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá.

25 Nìnó a kòcò Mbírì náa Òsíyà, tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, cu mí gbí wáràgà mì wó máa, Mbírì máa,

«Ye bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó náa ndú táánò me ndâ 'duù mì ye lá nò,

máa ndú a ndâ 'duù mì ye;

bìndi ye bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó náa ye táánò zè ndú nìkì lá nò,
máa ye zè ndú nìkì ma.

26 Káa tí bändò tí nó náa ye táánò 'dè có ji ndâ 'duù máa,
<Yo me ndâ 'duù mì ye lá> nò,

ye bà 'dè có ji ndú máá,
 'Yo a ndâ 'viì mì wu Mbírì..»

27 Káa Ìzayà, tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, táánò 'dè có gítí ndâ Ìziriyélì máá,

«Kpêtí ndâ 'viì kótí Ìziriyélì má jò àdì go njì ngoò gbí pù ngo,

Mbírì bà 'vala 'do gbí òkò tí ndú me ndâ 'duù me mbè lá;

28 tacó Mbírì bà bákà kpììkì-kpììkì gítí bà waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó ta wotí ká tí nò wálá..»

29 Ìzayà delè táánò giì 'dè 'bí có máá,

«Mbe tí ndoo, tí mbe wotí, táánò má ñò yê ṣo ndoo,

wàa yí 'ví si sè njò ndâ 'viì ji ndoo lá,
 àá táánò bà o gbí mòòkò bìndi ndoo káa kùlè,
 go ña i tí nó táánò mbe bákà tí gbí ndâ gbata Sòdómà ta Gòmórà nô..»

30 Ndoo kpónó 'ví 'dè máá yè? Ndâ 'duù tí nó táánò mbe ñò duú kpokèjì bà bákà nambeeè ta Mbírì lá nó kpónó gí tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì, 'do gbí có bà tee njembí ndú mítí Bindi-Mbírì gí.

31 Káa ndâ 'duù mì Mbírì ká kpécè kû ru ndi có mì Mòze tacó bà bákà ndú tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì, káa ndú pasuluku 'do tí bà dù tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì gí.

32 Ndú táánò 'de bà dù tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì lá tacó yè? Ndú táánò 'de lá, tacó ndú táánò kû pà me ta bà tee njembí ndú mítí Mbírì lá, ndú pà a i ta bà bákà ndâ nèté. Ndú táánò tò kò ndú ta díí tí kpokèjì,

33 á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri
máa, Mbíri máa,

«Yo kpolo tí yo,

tacó ye kû te díí náa ndâ 'duù bà tò kò ndú
tí mítí kpokèjì gbí gbata Zìyónì,

tí díí mbe 'va ndâ 'duù mí to;

káa àá bà te nô mí ṣo 'duù ñìnó mbe ùnje gítí wó
gî nó wálá.»

10

1 Ndâ ná'vindí! I ñìnó ta có gbí njembí ye, náa
ye kû 'deke ta tí ye ji Mbíri kpolo ma tacó nó, a
ñìnó máa, yí 'ví 'vala ndâ 'dóó 'duù mì ye 'do gbí
ndâ vò i.

2 Ye kû 'dè yúcó muu ndú máa, có tí Mbíri gbí
njembí ndú ngé ndii gî, káa, ndú ñò dúú kpokèjì
bà bákà nambeeè ta Mbíri ni kálásê.

3 Ndú gíri'o 'do tí jáá kpokèjì tí nó mì Mbíri nó
gî; ndú gíi da a 'dóó ngú kpokèjì mì ndú. Ndú
biya bà co tí jáá kpokèjì tí nó mì Mbíri nó gî.

4 Káa Bindi-Mbíri kpónó zi nje có mì Mòze gî,
tacó bà njaanga ndâ 'duù ñìnó 'dáá gî mbe kû tee
njembí ndú mítí wó tí Bindi-Mbíri nô.

'Válá mì Mbíri a i tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî

5 Mòze cu mí gbí wáràgà mì wó máa, 'duù ñìnó
mbe kû dù tí 'duù jáá kùṛo Mbíri 'do gbí bà 'di
có mì yì tí Mòze nó, bà 'vala 'do gbí có tí nò.

6 Káa có ñìnó náa à 'dè gítí bà dù tí 'duù jáá
kùṛo Mbíri 'do gbí bà tee njembí wó mítí Bindi-
Mbíri éníó máa, «A 'di ká bà da bèngbà mítí rì
tacó bà 'dò ya gí bà gí ta Bindi-Mbíri 'do gbíri gí
muu to tí nó?

7 Yo delè 'ví koro có máa, <A 'di ká bà ya gí tà to gí bà te Bìndi-Mbírì tí wuù 'do gbí gùù ku wó gí sè?> »

8 Káa gbí có tí nò máa yè? Gbí có tí nò máa, có mì Mbírì ká dê ta yo, à ká kuu nje mè yo, à delè kuu gbí njembí yo. Có tí nò a có bà tee njembí mítí Bìndi-Mbírì, náa ze kû ma nô.

9 Tacó yo má 'dè có ta nje yo máa, Jézù a Mbe tí yo, bìndi yo giì ùnje ta njembí yo máa, Mbírì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gî, Mbírì bà 'vala yo 'do gbí ndâ vò i gî.

10 Tacó Mbírì kû bâkà 'duù tí jáá 'duù kùrò wó tí Mbírì 'do gbí có bà tee njembí 'duù tí nò mítí Bìndi-Mbírì. Bìndi yí giì 'vala 'duù 'do gbí vò i 'do gbí bà 'dè yúcó máa, Jézù a Bìndi-Mbírì.

11 Á go có tí nò náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Àá bà te nô mí ṙo 'duù ḷinó mbe kû tee njembí wó mítí Bìndi-Mbírì nô wálá,» nô.

12 Tacó 'bè gbí òkò tí ndâ Jùdéyà ta ndâ ḷa ndâ 'duù ḷinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nô wálá; gbèe Mbírì tí nò tí Mbe tí ndâ Jùdéyà nô, delè káa Mbírì tí Mbe tí ndâ 'duù ḷinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nô, tí gbèe Mbírì tí nò mbe kû cù 'dê ngo cù wó mítí ndâ 'duù tí nô 'dáá gî mbe kû nì «Ákoo» ji yí nô.

13 Tacó Mbírì bà 'vala ndâ 'duù tí nô mbe kû 'deke tí ndú ta ḷè wó nô gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî.

14 Káa ndâ 'duù bà nì «Ákoo» ji Mbírì á ta kpokèjì ngàyi, náa ndú má ùnje gítí wó lá? Ndú delè bà ùnje gítí wó ta ḷa kpokèjì ngàyi, náa ndú jé má 'di có tí wó lá? Ndú bà 'di có tí wó ta ḷa

kpokèjì ngàyi, náa 'bí 'duù mbe ma có tí wó ji
ndú má wálá?

¹⁵ Ndú delè bà ma có tí wó ji ndâ 'duù ta ña
kpokèjì ngàyi, sè káa ñìnó à má tuu ndú túú-
tuu? Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì
Mbírì, máa, «Banga tí bà gì ndâ mbe ma Banga-
Ngú-Có ngé ndii gî!» nô.

¹⁶ Kpêtí ká énò, à me ndâ 'duù 'dáá gî táánò
ká ùnje gítí Banga-Ngú-Có lá; tacó Ìzáyà tí mbe
'dòkò có mì Mbírì táánò 'vee Mbírì máa, «A 'di
ká ùnje gítí có tí nó náa ye ma jí ndú nó, Mbe tí
ye?»

¹⁷ À má énò, bà tee njembí 'duù mítí Bindi-
Mbírì gì a i 'do tí có tí nó náa yí 'di nô, káa có tí
nó náa yí 'di nò gì a i ta bà ma có gítí Bindi-Mbírì.

¹⁸ Káa 'vé mì ye a ñìnó máa, ndâ Ìziriyélí táánò
'di có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì ma
nó lá, wè? Ndú 'di gî! Tacó à cu mí gbí wáràgà
mì Mbírì énó máa,

«Kòcò ndú ya cee muu to tí nó gî.

Ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî 'di ndâ có mì ndú
gî.»

¹⁹ 'Bí 'vé mì ye káká'i a ñìnó máa, ndâ Ìziriyélí 'di
gbí có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì ma ji
ndú nó gî, wè? Mòze dígísèé a kpédélé 'duù mbe
'visì có gí tàkò có tí nò, énó máa, Mbírì máa,
«Ye bà bàkà yo 'ví tò kiì ta ndâ 'duù ñìnó ta rè
ña ndú wálá nô.

Ye bà bàkà ndâ 'duù ñìnó ta gbí có mì ndú wálá
nó 'ví kpolo tàkòcò yo.»

²⁰ Bindi , Ìzáyà giì 'dè có ta gúku tí wó wálá, máa,
Mbírì máa,

«À 'de ye a ndâ 'duù ñìnó mbe pà bà tí ye lá.
Ye tùbà tí ye a i ji ndâ 'duù ñìnó mbe 'vee bà tí
ye lá,» nô.

²¹ Káa yí giì 'dè có gítí ndâ Ìzìriyélì, máa, Mbírì
máa,
«Ye kû tù 'bì ye 'do tí bà co ɾi, yee tí bà ta ɾi, ji
ndâ tù-ká-kpò-có tí ndâ mbe kû jòò gbí có
ta ye.»

11

Mbírì biya ndâ 'duù mì wó tí ndâ Ìzìriyélì lá

¹ Ye kpónó kû 'vee a 'vé, máa, Mbírì 'visì a
kapí wó á gítí ndâ 'duù mì wó tí ndâ Ìzìriyélì
wè? Gbaànjé lá! 'Dóó ye kuu nó a Ìzìriyélì, tí
'viì-gù Àbíráámò. Ye a 'viì kòtí Bènjàmínò.

² Mbírì 'visì kapí wó gítí ndâ 'duù mì wó náa
yí cu 'bì wó mítí ndú á 'do tí o bà 'bítà bà suu
to tí nó nó lá. Yo 'deke có tí nó náa à cu mí gbí
wáràgà mì Mbírì gítí bà 'dè kòlòwò mì Èlójà tí
mbe 'dòkò có mì Mbírì, ji Mbírì gítí ndâ Ìzìriyélì
nó lá?

³ Èlójà 'dè kòlòwò gítí ndâ Ìzìriyélì ji Mbírì máa,
«Ndú miì ndâ mbe 'dòkò có mì lo léé gî, sè káa
ye ta kpéétí ye, káa ndú delè kû pèè ta bà zi ye,
Mbe tí ye! Ndú delè uu gbí ku-sòṛò bà ci i ji wò
'dáá gî.»

⁴ Káa Mbírì giì 'visì có ji Èlójà máa yè? Mbírì
giì 'visì có ji yí máa, «Ye kû kpolo tí ndâ 'duù
7,000 mbe ʉlù sú mbírì tí nó ta ɻè wó a Bààlì lá
nó tacó tí ye.»

⁵ Gbèè ña i tí nò wúnó bàkà tí gî, làmbu sè gbí ndáá ndâ Ìzìriyélì gbaànjé-gbaànjé náa Mbírì cu 'bì wó mítí ndú ta nambeè mì wó kuu tí.

⁶ Mbírì cu 'bì wó mítí ndâ 'duù tí nò ta nambeè mì wó, yí cu 'bì wó mítí ndú me tacó máa ndú bàkà a tó i ji yí nò lá, tacó Mbírì táánò má cu 'bì wó mítí ndú tacó ndâ i ñìnó náa ndú bàkà nó, rè ña nambeè tí nò bà dù me nambeè lá.

⁷ Nò wàa yè? Nò wàa, ndâ Ìzìriyélì 'de i tí nò náa ndú táánò kû bàkà nèté tacó nò lá. A ndâ 'duù tí nò mbe me mbè lá, náa Mbírì cu 'bì wó mítí ndú nò ká 'de, kákà tû sè ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú yoo 'do tí bà 'di é mì Mbírì gî;

⁸ á go có tí náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa,
«Mbírì je muu ji ndú lá.

Mbírì yoo ṣo ndú 'do tí bà ñò ndâ i gî,

Mbírì de tû ndú 'do tí bà 'di có gî yee gbí ḥi
tí nò wúnó,» nô.

⁹ Bindi kòcò Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyélì giì 'dè có máa,

«Bàndò bà zò i mì ndú 'ví dù tí wú náa à lè ji
ndú,

bàndò bà zò i mì ndú 'ví dù tí bù náa à duu
ji ndú,

à 'ví dù tí bàndò bà eendi ndú gítí vò i,

à 'ví dù tí bàndò bà waa có mítí ndú,

¹⁰ ṣo ndú 'ví di gî, wàa ndú 'ví ñò i lá,

ndòpí ndú 'ví loko ta du vò i ká dúú bà ya
tí .»

¹¹ Ye kpónó kû 'vee 'bí 'vé káká'i, «Ndâ Ìzìriyélì kpónó 'va nò a tí ndú to ngbé gî, wèè, ndú tò káa kò ndú sínò?» Gbaànjé lá! Tacó a bà 'va tí ndâ

Ìzìriyélì to nò ká si Mbírì 'ví 'vala ndâ 'duù ñìnó mbe ñò dúú kpokèjì bà bákà nambeeè ta Mbírì ni lá nó 'do gbí ndâ vò i mì ndú, tacó wàa, ndâ Ìzìriyélì 'ví tò kiù ta ndú.

¹² Káa vò i mì ndâ Ìzìriyélì má si Mbírì 'ví bákà tó i me gbolò ji ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, bindi bà pasì bà 'di có mì Mbírì mì ndú má si Mbírì 'ví bákà tó i me gbolò ji ndâ 'duù ñìnó mbe ñò dúú kpokèjì bà bákà nambeeè ta Mbírì ni lá nó, ña tó i tí nó náa Mbírì bákà ji ndâ 'duù nó bà me gbolò go ña yè, náa ndâ Ìzìriyélì 'dáá má 'di có mì Mbírì delè gî nò!

¹³ Ye kpónó kû 'dè có a i ji yo tí ndâ 'duù tí nó ta ña yo me ndâ Ìzìriyélì lá nó, tacó Mbírì tuu ye a i ji ndâ 'duù tí nó ta ña ndú me ndâ Ìzìriyélì lá nô. Ndi 'dì tí nje ye gítí nèté mì ye wálá,

¹⁴ tacó wàa, ndâ nambe ye tí ndâ Ìzìriyélì 'ví tò ta kiù ta yo, tacó wàa, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú 'ví 'de ta 'válá.

¹⁵ Tacó bà bè bà toko nambeeè mì Mbírì ta ndâ Ìzìriyélì má gî a i ta bà 'viindi nambeeè gbí òkò tí Mbírì ta ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, bà ùnje bà toko nambeeè ta ndú mì Mbírì bà je a ña yè ji ndâ 'duù? Àá bà gî a i ta 'válá ji ndâ ku!

*Mbírì bà 'vala ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ
Ìzìriyélì lá nó gî*

¹⁶ À má ci muu njú kpédélé'i ji Mbírì gî, sè njú tí nò 'dáá gî a ñìndi Mbírì. À má ci ndâ teè mû ji Mbírì gî, sè ndâ nè'bì mû tí nò 'dáá gî a ndâ i mì Mbírì.

¹⁷ Káa à kpónó má waaka ndâ 'bí wú bè 'dê ciì gî, bìndi àá giì nanaka yo ndâ 'bí dó bè ju ciì tí náa à waaka 'do gbí jìllì nó mí bìndi ndú,

¹⁸ yo 'ví me tí yo máa yo ma á ji ndâ wú bè 'dê ciì tí náa à waaka ndú gó 'dè nó lá. Káa yo má me tí yo, yo 'ví te mí gbí muu yo énò máa, yo kû 'vala me 'do tí 'dóó teè yo lá.

¹⁹ Yo má 'dè có énò máa, «Àá táánò waaka ndú tacó bà րò ze mí bìndi ndú,»

²⁰ a yúcó; àá táánò waaka ndú 'do gbí ngbútù mì ndú. Káa yo kû րò týò tí kpoò ká tacó yo kû tee njembí yo mítí Bìndi-Mbíri. À má énò, yo 'ví móò րo yo lá. Yo dù ta gúku Mbíri tí yo.

²¹ Tacó yí táánò lê má waaka ndâ 'dóó bè 'dê ciì tí nò gó to gî, yí delè bà si yo wálá.

²² Yo te mí gbí muu yo énò máa, Mbíri a mbe nambeeè, yí delè a 'duù յìnó ta 'dì á nje wó wálá; yí յo 'dì ta bà waa có mítí 'duù յìnó mbe 'di có mì wó lá nò lá, káa yí kû bákà nambeeè á ji yo, náa go nambeeè ta yí má ká kpòò kuu tí yo nò. Káa go nambeeè ta yí má tí yo wálá, yí bà mó yo á 'do tí wó gî.

²³ Káa ndâ Իzìriyélì má si ngbútù mì ndú mí to gî, Mbíri bà dele ta ndú á gó bändò mì ndú gî, tacó wotí bà dele ta ndú káká'i gó bändò mì ndú kuu tí wó.

²⁴ Tacó àá táánò má waaka yo tí ndâ ju ciì 'do tí 'dóó րèngbó yo gbí jìllì, bìndi àá giì nanaka yo mítí bè 'dê ciì tí náa à րò mí gbí po njí nò gî, bà nanaka ndi ndâ nè'bì 'dê ciì tí náa àá táánò waaka ndú nò mítí 'dóó bändò mì ndú bà dù a dê có ngé ndii gî.

Mbírì ñò yé ro ndâ 'duù 'dáá gî

²⁵ 'Bí có gbí ngàngbùùtù náa ye kpónó bà 'dè ji yo tacó wàa yo 'ví si ta tí yo máa yo ma nò lá, a ñìnô, ndâ ná'vindí: ndâ Ìzìriyélì bà bákà ngbútù me ká dúú bà ya tí lá, ndú bà bákà yee ká tí o tí nó náa ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Ìzìriyélì lá nò má gì 'dáá gí mì Mbírì má kózò gî,

²⁶ bindi Mbírì bà gì 'vala ndâ Ìzìriyélì 'dáá gî. Á go có tí nò náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa,
«Mbe 'vala ndâ 'duù bà gì 'do Zìyónì;
yí bà 'vala ndâ 'viì-gù Jàkóbè 'do gbí ndâ vò i 'dáá gî.

²⁷ Nìnò bà dù a o bà njù mbelè mì ye ta ndú,
náa ye má 'vala ndú 'do gbí ndâ vò i mì ndú gî,» nò.

²⁸ Ndâ Ìzìriyélì biya bà 'di Banga-Ngú-Có gî, tacó énò, ndú gì tí ndâ ku'dì tí Mbírì 'do gbí có mì yo. Káa à má gítí có bà cu 'bì Mbírì mítí ndú, ndú kpòò káa ndâ wú-gbí-ré Mbírì ta rè mì ndâ ká gù ndú.

²⁹ Tacó Mbírì me mbe kû 'vèè gbí nje 'duù tacó i lá; yí delè má cu 'bì wó mítí 'duù gî, yí káká'i 'visì muu wó 'do tí 'duù tí nò lá.

³⁰ À má gítí yo tí ndâ 'duù tí nò mbe ñò dúú kpokèjì bà bákà nambeè ta Mbírì ni lá nò, yo táánò kpò có mì Mbírì gî, káa Mbírì kpónó kû bákà nambeè ta yo, tacó ndâ Ìzìriyélì táánò kpò có mì wó gî.

³¹ Ndâ Ìzìriyélì delè kpónó kû kpò có mì Mbírì, tacó wàa Mbírì 'ví bákà ta nambeè ji ndâ yì, á

go ñìnó náa yí táánò bàkà ji yo ta o tí nó náa yo táánò kpò có mì wó gî nô.

³² Tacó Mbírì zèè ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî mí gbí zàà mì kpò-có, tacó wàa yì 'ví bàkà nambeè ji ndú.

À ùlù Mbírì

³³ Ndâ i mì Mbírì me gbolò ngé ndii gî, yí a mbe 'di gbí-o, muu tí wó delè ngé ndii gî! A 'di ká bà ni bà 'dè gbí ndâ có mì wó náa yí eре gba ndú gî nô? A 'di ká bà 'di gbí ndâ kpokèjì mì wó? Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì wó máa,

³⁴ «A 'di ká 'di gbí có gbí njembí Mbe tí ndoo? A 'di ká kpo-gbí-tà-tù wó?

³⁵ A 'di je ká je i-nambeè ji yí,

wàa yí 'ví ko ta mboo i mì 'duù tí nò?»

³⁶ Tacó a yí ká suu ndâ i 'dáá gî, ndâ i 'dáá gî kû dù 'do gbí có mì wó, ndâ i 'dáá gî delè á tacó tí wó. À ùlù yí kpòò ya tí . Go-i-tí-nò.

12

Yo 'vala ta bà bàkà nèté ji Mbírì

¹ À má énò, ye kû 'deke a tí ye ji yo, ndâ ná'vindí, máa, yo yòò tí, yo tí ndâ wu i-cí-ci ji Mbírì, tí ndâ tó i náa Mbírì 'ví lì 'bì wó mí tà ndú, tacó ña gbolò nambeè mì wó náa yí bàkà ji yo nô. Njnò a ña cèe bà bàkà i ji Mbírì náa yo 'ví bàkà .

² Yo bàkà nèté ta có mì ndâ 'duù muu to tí nó lá, yo si Mbírì 'ví 'visì bà kořo có mì yo tí ngú ña bà kořo có mbe 'visì cè ña bà bàkà i mì yo tí ngú bà bàkà i. Tacó wàa, yo 'ví ñò ta có mì Mbírì ni ,

yo 'ví ñò ta tó i mì wó ni , yo delè 'ví ñò ta i ñìnó mbe 'vii ṙo 'bá tí cèe i nó ni .

³ A nambeeè tí nó náa Mbírì bákà ji ye nó ká si ye kû 'dè có ji yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî, máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví koro có máaa, yì ma ndii bà gî nô lá. 'Duù 'ví koro có lèè, 'vii ta wotí bà tee njembí wó míti Mbírì, náa Mbírì je ji yí,

⁴ jé ká go ñìnó náa ndâ bà to tí ndoo me mbè, káa bà to ñìnò ká ta tende ña nèté mì wó nô.

⁵ Káa ndoo, kpêtí má me mbè, ndoo a ndâ bà to tí Bìndi-Mbírì, náa à 'deeke 'duù ñìnò míti ndâ tende bândò tí kútí gbèe 'duù.

⁶ Mbírì njèè ndâ i-nambeeè mì wó ji ndoo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî tende-tende, 'vii ká ta nambeeè mì wó náa yí bákà ji ndoo, tacó bà bákà ta nèté.

À má énò, Mbírì má je ji 'duù a nèté bà ma có mì wó, 'duù tí nò 'ví ma có mì Mbírì 'vii ta wotí bà tee njembí wó míti Mbírì, náa Mbírì je ji yí;

⁷ yí má je ji wò a bà bákà nèté ndâ 'duù, wò 'ví bákà nèté ndâ 'duù; yí má je wò a bà nìbà i ji ndâ 'duù, wò 'ví nìbà i ji ndâ 'duù;

⁸ yí má je ji wò a nèté bà je wotí ji ndâ 'duù, je wotí ji ndâ 'duù; yí má je ji wò a nèté bà je i ji ndâ 'duù, wò 'ví ñò ñó-ṛo-i gítí bà je i ji ndâ 'duù lá; yí má bákà wò tí kùṛo ndâ 'duù, tè kùṛo ndú; yí má bákà wò tí mbe nambeeè, bákà nambeeè ji ndâ 'duù ta mbá-mbá tí lo.

⁹ Yo 'ví ze tí yo gbí òkò tí yo nìkì ta yúcó. Yo 'ví sogo vò i, wàa yo 'ví zèè i ñìnó tí tó i nó kácá-kácá.

¹⁰ Yo zè tí yo gbí òkò tí yo go i mì ndâ ná'vindí gbí òkò tí ndú, yo delè 'ví dù ta go bà tégàrà tí yo gbí òkò tí yo.

¹¹ Yo 'ví bàkà nèté tí kpoò, yo dù tí ndâ mbe kpó lá, yo bàkà nèté ji Mbe tí ndoo ta mbá-mbá tí yo.

¹² Bà koço có mì yo lì míti Mbírì 'ví si yo 'ví dù ta líkí'o tí yo, yo 'ví zèè njembí yo gbí ndâ vò o, yo delè 'ví 'deke tí yo ji Mbírì ta o 'dáá gî.

¹³ Yo 'ví je i-'bì yo tacó tí ndâ 'duù mì Mbírì ñìnó tí ndâ mbe yê nô, yo delè 'ví te wiři míti ndâ mbe 'dó-'do.

¹⁴ Yo 'ví cù 'dê ngo cù yo míti ndâ mbe kû mèèkè'i tí yo; yo be ndú lá, yo cù 'dê ngo cù yo míti ndú.

¹⁵ Ndâ 'duù má ta líkí'o tí ndú, yo 'ví dù ta líkí'o tí yo ta ndú; ndú má kû wa gbí, yo delè 'ví wa gbí ta ndú.

¹⁶ Ndâ 'duù 'dáá gî 'ví dù á ῥo yo 'vii ká 'vii, yo mba tí yo lá, yo nì kaà ta ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ i lá nô, yo 'ví bàkà tí yo tí ndâ mbe 'di gbí-o lá.

¹⁷ Yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá, yo kočo có a i gítí bà bàkà i ñìnó tí cée i nó kùṛo ndâ 'duù 'dáá gî.

¹⁸ Yo bàkà wotí tacó bà 'vala ta ndâ 'duù 'dáá gî nìkì maa.

¹⁹ Yo 'ví kèèndè vò i lá, ndâ kómbe ye, yo si a kpo-tàkòcò mì Mbírì ká 'ví kèèndè vò i muu yo; a go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, Mbírì máa, «Bà kèèndè vò i a i mì ye, ye bà ko mboo vò i ta vò i,» nô.

²⁰ À má énò, go má tí ndâ ku'dì tí yo, yo 'ví je

i-zó-zò ji ndú, go ngo má tí ndú, yo 'ví je ngo ji ndú; tacó yo má bàkà énò, ndâ vò i mì ndú náa ndú kû bàkà mítí yo nò bà te nô mí ṣo ndú me gbólò.

21 Yo 'ví si vò i 'ví gèè bè wó mí muu yo lá, yo kpò muu vò i ta bà bàkà ndâ tó i.

13

Yo 'di có mì ndâ gba 'bá

1 Yo 'dáá gî 'ví 'di có mì ndâ gba mbe kû zogo 'bá mì yo. Tacó a Mbírí ká je gba ji 'duù.

2 À má énò, mbe kû jòò gbí có ta gba kû jòò nò a gbí có ta gba tí nó náa Mbírí le bérè ji yí nô, káa ndâ mbe kû jòò gbí có kû pà a bà, bà waa có mì Mbírí mítí ndú.

3 Tacó 'duù ñìnó mbe kû co tí jáá kpokèjì nó cì gúku tí ndâ gba lá, a ndâ mbe bàkà vò i ká kû cì gúku tí ndâ gba. À má énò, yo co tí jáá kpokèjì, ndâ gba 'ví ûlù ta yo, delè tacó wàa yo 'ví cì ta gúku tí ndú lá.

4 Gba a bòò mì Mbírí, náa Mbírí je yí tí mbe kû konì yo, káa yo má bàkà vò i, yo 'ví cì gúku tí wó, tacó Mbírí le bérè ji yí me sínò lá; yí a bòò mì Mbírí, mbe kû waa có mítí ndâ mbe kû bàkà vò i á bìndi Mbírí.

5 À má énò, yo 'ví 'di có mì gba me ká cuki ji gúku bà waa có mì wó mítí yo lá, yo bàkà tacó yo ñò ni gî, máa, ñìnò a i ñìnó náa à tí nó ká nò.

6 Ñìnò delè a ndeरे có tí nó náa yo 'ví gò ta i muu 'bá nó ká nò, tacó ndâ mbe kû bàkà nèté muu 'bá 'dáá gî a ndâ mbe bàkà nèté mì Mbírí, mbe kû bàkà nèté yo.

7 À má énò, yo 'ví sì ndâ có mì ndú 'do muu yo 'dáá gî; à má mì ndú muu yo a có bà gò i muu 'bá, yo gò 'do muu yo gî, à máa có bà sì muu ndâ 'dóó i mì yo, yo 'ví sì gî, yo delè 'ví si ndú tí i ḥo yo, yo delè 'ví tègàṛà ndú.

Yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa

8 Yo 'ví si i mì 'bí 'duù gbaànjé 'ví dù á muu yo lá; à 'ví dù á muu yo káa có bà zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa, tacó 'duù ḥìnó mbe zè 'bí ka wó nìkì maa nó a mbe 'di có mì Mbíṛì.

9 Ndâ có mì Mbíṛì máa, «Wò 'ví bàkà bangbaya lá; wò 'ví zi 'duù lá; wò 'ví zingbà i lá; wò 'ví dù ta go i mì ndâ 'bí 'duù lá.» Káa ndâ có tí nò ta ndâ 'bí sè có mì Mbíṛì 'dáá gî toko gbaànjé bàkà a gbèe có tí nò máa, «Zè 'bí ka lo nìkì á go bà zè 'dóó tí lo nìkì mì lo,» nô.

10 'Duù mbe zè 'bí ká wó nìkì maa bà bàkà vò i gítí ka wó nò wálá; à má énò, tó bà zè tí a bà 'di ndâ có mì Mbíṛì 'dáá gî.

11 Yo bàkà énò, tacó yo ḥò ni gî máa, o tí nò tí o bà ziya mì ndoo 'do tí ḥì nò kpónó gî gî. Tacó o bà 'vala ndoo kpónó dooko ta ndoo cotí ḥìnó táánò ta kpédélé o bà ùnje mì ndoo gítí Bindi-Mbíṛì nò gî.

12 Kùṛo bà too yé dooko gî; à má énò, ndoo mò ndâ i tí nò náa ndoo bàkà gbí 'dí'di'o nò gí nje seè, wàa ndoo 'ví 'viindi tí ndoo á gítí ndâ nèté gbí ngba'o.

13 Ndoo 'viindi ndâ cè ḥja bà bàkà i mì ndoo, wàa ndoo 'ví dù go ndâ 'duù ḥìnó mbe kû 'vala gbí ngba ri; bà bàkà ndâ i 'vířimó-'vířimo gbí 'dí'di'o káká'i wálá; bà sa ta pe káká'i wálá; có

gítí ndâ vo-vò ka sili, ta bà bákà ndâ i ñìnó mbe 'vii ṙo 'bá lá nó káká'i wálá; bà gò gó ta bà 'dèèkè mà delè káká'i wálá; bà tò kiù káká'i wálá.

¹⁴ Káa yo 'ví si a Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri ká 'ví kpolo tí yo, wàa yo 'ví je mbí yo gítí ndâ vò i ñìnó mbe me líkí tí yo nó lá.

14

Waa có móti ná'vindí lo lá

¹ 'Bí 'duù ñìnó ta wotí bà tee njembí wó móti Bindi-Mbíri me njí'dí tí wó nó má kuu gbí òkò tí yo, yo 'ví si yí, yo 'viiki gbí nje wó gítí ña bà korò có mì wó gítí ndâ ña i-zó-zò lá.

² Tacó a bà tee njembí 'bí 'duù móti Bindi-Mbíri ká kû si yí kû zò ña ndâ i 'dáá gî, káa 'duù ñìnó ta wotí bà tee njembí wó móti Bindi-Mbíri me njí'dí tí wó nó kû zò káa ndâ kpátùyâ.

³ Káa 'duù ñìnó mbe kû zò ña ndâ i 'dáá gî nó 'ví cònge gítí 'duù ñìnó mbe kû guu gbí i-zó-zò gúú-guu nó lá, wàa ndâ 'duù ñìnó mbe kû guu gbí i-zó-zò gúú-guu nó 'ví waa có móti ndâ mbe zò i sàkàmàà nó lá, tacó Mbíri ùnje gítí wó gî.

⁴ Káa wò tà a 'di, wàa wò 'ví waa ta có móti bòò mì 'bí 'duù? À ká gbí nèté mì mbe tí wó bà ñò máa yí kuu tíyò, à delè ká gbí nèté mì wó bà ñò máa yí 'va tí wó to gî. Káa yí bà ṙò tíyò gî, tacó wotí bà bákà yí 'ví ṙò tíyò kuu tí Mbe tí ndoo.

⁵ 'Bí 'duù kû korò có máa 'bí ṙi gbaànjé nìkì co tí 'bí ṙi gî, káa 'bí 'duù kû korò có máa ndâ ṙi 'dáá gî 'vii ká 'vii. Káa 'duù 'ví eře muu wó ká móti 'dóó có mì wó náa à gbí muu wó.

6 'Duù ñìnó mbe kû kpolo tí 'bí ri tí kpóló-kpolo ri nó, bákà énò tacó bà tégàrà Mbe tí ndoo. 'Duù ñìnó delè mbe kû zò i nó, kû zò tacó bà tégàrà Mbe tí ndoo, tacó yí kû 'dè nìkì maa ji Mbírì tacó i-zó-zò tí nó náa yí kû zò nò. Káa 'duù ñìnó mbe kû guu gbí ndâ i-zó-zò nò, kû bákà énò tacó bà tégàrà Mbe tí ndoo, yí delè kû 'dè nìkì maa ji Mbírì.

7 Tacó 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo mbe kû 'vala gítí miři wó nò wálá, 'bí 'duù gbaànjé delè mbe cì gítí miři wó nò wálá.

8 Ndoo má kû 'vala , ndoo kû 'vala tacó tí Mbe tí ndoo, ndoo má kû cì , ndoo delè kû cì tacó tí Mbe tí ndoo. À má énò, ndoo máa wu ndoo, ndoo a ndâ i mì Mbe tí ndoo, ndoo máa ku ndoo, ndoo delè káa ndâ i mì Mbe tí ndoo.

9 Nìnò a gbí ndeřè có bà cì Bindi-Mbírì, bìndi yí giì 'vala ndi wó káká'i 'do gbí muu'dú wó nò ká nò, tacó wàa, yì 'ví dù tí Mbe tí ndâ 'duù ñìnó mbe cì gî nò ta ndâ wu 'duù.

10 À má énò, wò kû waa có mítí ná'vindí lo tacó yè? Wò kû cónje gítí ná'vindí lo tacó yè? Tacó ndoo 'dáá gî wúnò bà ɻò týò kùřo jàlàmbà bà waa có mì Mbírì,

11 tacó à cu mí gbí wárágà mì Mbírì máa, kòcò Mbe tí ndoo máa,

«Ye má kû 'vala ,
ndâ 'duù 'dáá gî bà kucuku muungbó ndú mí kùřo ye,
ndâ 'duù gbí ndâ tende ɳa nje có 'dáá gî bà ûlù Mbírì ta o tí nò.»

12 Ndoo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî bà yù gbí tí ndoo ji Mbírì.

Dù tí nderè bà bàkà vò i mì 'bí ka lo lá

¹³ À má énò, ndoo si bà dù kû 'viiki tí ndoo gbí òkò tí ndoo mí to, yo koro có rò a i mítí bà bàkà 'bí ña i ñìnó mbe ga gbí kò 'bí ná'vindí yo lá, yo delè 'ví dù tí i ñìnó mbe kû nè kpokèjì mì wó nó lá.

¹⁴ Ye ñò ni ngbárángà'i ta rè mì Mbe tí ndoo Jézù gî, máa, 'bí i-zó-zò tí bétí-i nò wálá, i-zó-zò a bétí-i ká ji 'duù tí nò mbe kû koro có máa i-zó-zò tí nò a bétí-i nô.

¹⁵ Njembi ná'vindí lo má nìkì gítí ña i tí nò náa wò kû zò nò lá, wò kû 'vala ta yí me ta njembí bà zè Mbírí lá. Si ña i tí nò náa wò kû zò nò 'ví dù tí i mbe volo 'duù ñìnó náa Bìndi-Mbírí táánò cì tacó tí wó nò mí to.

¹⁶ À má énò, si ndâ 'duù 'ví 'dè vò có gítí i tí nò tí tó i-zó-zò mì lo nò lá.

¹⁷ Tacó kpóló-kpolo i mì ndoo tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírí me bà zò i lá, kpóló-kpolo i mì ndoo delè me bà njù pe lá; kpóló-kpolo i mì ndoo a bà dù tí ndâ 'duù jáá Kùrò Mbírí, ta bà dù ta 'dê njembí ndoo, giì je bà te líkí'o mì Bèri-mì-Mbírí mítí ndoo.

¹⁸ 'Duù má bàkà nèté ji Bìndi-Mbírí gbí ña kpokèjì tí nò, tàkòcò Mbírí bà peteke gítí wó, ndâ 'duù delè bà si yí tí i.

¹⁹ À má énò, ndoo 'ví mòkò a tàkò i ñìnó mbe kû si gbí òkò tí ndoo 'ví dù nìkì maa, giì je i ñìnó mbe si ndoo kû je wotí bà konì tí ndoo gbí òkò tí ndoo ji ndoo nô.

²⁰ Yo 'ví volo gbí nèté mì Mbírí tacó i-zó-zò lá. Ndâ i-zó-zò 'dáá gî a ndâ ngbárángà i, káa à lè

ji 'duù ñìnó mbe zò 'bí ña i mbe si 'bí ka wó 'ví bàkà vò i nô.

²¹ Yúcó a bà zò yâ lá, ta bà njù pe, delè ta bà bàkà i ñìnó mbe kû si 'bí ná'vindí yo 'ví bàkà vò i nô, lá.

²² Káa bà tee njembí yo kpónó mítí Mbírì nô 'ví dù tí có kóó gbí òkò tí yo ta Mbírì; káa 'duù ñìnó mbe nì nikalaká gítí bà bàkà i ñìnó náa yí ñò ni tí yúcó gî lá nô, a mbe tó pá.

²³ Káa Mbírì kû waa có a i mítí 'duù ñìnó mbe zò i ta njembí wó sósò'ô nô, tacó ña 'duù tí nò kû bàkà i me ta bà tee njembí wó mítí Mbírì lá, káa i ñìnó náa 'duù bàkà me ta bà tee njembí wó mítí Mbírì lá nô, a vò i.

15

Peteke tàkòcò ndâ 'bí ka lo, peteke me ká tàkòcò lo ta kpéétí lo lá

¹ Ndoo tí ndâ 'duù ñìnó ta wotí bà tee njembí mítí Bindi-Mbírì kuu tí ndoo nô 'ví konì ndâ 'duù ñìnó ta wotí bà tee njembí ndú mítí Bindi-Mbírì me njí'dí tí ndú nô tà bà te ndâ du ká'i ñindi ndú. Ndoo 'ví bàkà me káa i ñìnó mbe kû peteke tàkòcò ndoo nô cuki lá.

² Ndoo kùtàá 'dáá gî bà bàkà i ñìnó mbe kû peteke tàkòcò ndâ 'bí ka ndoo, ta bà konì ndú gítí bà 'de wotí gítí bà tee njembí ndú mítí Bindi-Mbírì.

³ Tacó Bindi-Mbírì táánò korô có me ká gítí 'dóó miři wó cuki lá; á go có tí nô náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Ndâ 'duù tí nò mbe kû go yo nò kû go a ye,» nô.

4 Káa ndâ có tí nó 'dáá gî náa à cu táánò sàà mí gbí wáràgà mì Mbíri nô, a i tacó bà je muu jî ndoo; tacó wàa, wáràgà mì Mbíri 'ví je bà zèè njembí, ta wotí bà koço có lì mítí Mbíri ji ndoo.

5 Ye kû 'deke tí ye ji Mbíri tí mbe kû je bà zèè njembí, delè tí mbe kû je wotí ji ndâ 'duù, máa, yí 'ví si yo 'ví 'vala ta gbí òkò tí yo nìkì maa go có mì Bindi-Mbíri tí Jézù,

6 tacó wàa, có gbí muu yo 'dáá gî 'ví dù ká gbaànjé, wàa yo 'ví ùlù Mbíri tí nó tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri nó ta kòcò yo toko gbaànjé.

Banga-Ngú-Có tacó tí ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Izìriyélì lá nô

7 Yo te wiři mítí yo gbí òkò tí yo, go bà te wiři mì Bindi-Mbíri míti yo, tacó bà ùlù Mbíri.

8 Tacó ye kû 'dè có jí yo máa, Bindi-Mbíri táánò gî tí bòò mì ndâ 'duù mì ndâ Izìriyélì ñìnó mbe ya gí gbí gázâ gî nô, tacó bà tùbà yúcó mì Mbíri, tacó bà tùbà máa, cí tí nô náa Mbíri táánò ci ta ndâ ká gù ndâ Izìriyélì nô a yúcó.

9 Yí gí delè tacó wàa ndâ 'duù ñìnó ta nja ndú me ndâ Izìriyélì lá nô 'ví ùlù Mbíri gítí nambee mì wó, á go có tí nô náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

«À má énò, ye bà ùlù rè lo tí Mbíri mí gbí òkò tí ndâ 'duù

ñìnó ta nja ndú me ndâ Izìriyélì lá;
ye bà be rè lo gbí cè,» nô.

10 À giì cu 'bí káká'i máa,

«Yo tí ndâ 'duù ñìnó ta ña yo me ndâ Ìzìriyélì lá
 nô
 'dáá gî 'ví dùlù tí yo toko ta ndâ 'duù mì wó.»

11 À giì cu 'bí máa,

«Yo tí ndâ 'duù ñìnó náa ña yo me ndâ Ìzìriyélì
 lá nô
 'dáá gî 'ví ùlù Mbírì;

wàa, ndâ 'duù 'dáá gî 'ví ùlù yí.»

12 Káa kòcò Ìzáyà máa,

«'Vìi-gù Jésì kèjì,

yí bà gì tí gba mbe zogo ndâ 'duù
 ñìnó ta ña ndú me ndâ Ìzìriyélì lá nô,
 ndâ 'duù ñìnó ta ña ndú me ndâ Ìzìriyélì lá
 nô
 'ví korô có lì a i mítí wó.»

13 Ye kû 'deke tí ye máa, Mbírì tí nô náa yo kû
 korô có lì mítí wó nô, 'ví je líkí'o ji yo túkà'i, yí
 delè 'ví je 'dê njembí ji yo 'do gbí có bà ùnje mì
 yo, tacó wàa, wotí mì Bèri-mì-Mbírì 'ví si yo 'ví
 korô có lì mítí Mbírì.

Nderè bà cu wáràgà tí nô mì Páwòlò ta gúku tí wó wálá

14 Ye ñò ni ngbárángà'i gî, ndâ ná'vendí, máa,
 yo a ndâ tó 'duù ngé ndii gî, yo delè a ndâ 'duù
 ta muu tí yo me gbolò, ta wotí bà nìbà i gbí òkò
 tí yo kuu tí yo.

15 Káa ye kû cu wáràgà tí nô ji yo ta gúku tí
 ye wálá, tacó bà 'va mbí yo gítí ndâ 'bí i, tacó
 nambeeè tí nô náa Mbírì bàkà ji ye,

16 ta bà bàkà ye tí mbe bàkà nèté mì Bìndi-
 Mbírì tí Jézù, tí bu-Mbírì mbe kû ma Banga-Ngú-
 Có mì Mbírì ji ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ

Ìzìriyélì lá nó, tacó wàa, Mbírì 'ví lì ta 'bì wó gí tà i-cí-ci mì ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Ìzìriyélì lá, náa Bèri-mì-Mbírì bàkà tí ngbárgángà'i gí nô.

¹⁷ Ye kû móò ro ye gbí nèté mì ye náa ye kû bàkà tacó tí Mbírì nó ta rè mì Bindi-Mbírì tí Jézù.

¹⁸ Tacó ye bà yaka 'bì ye yee gbí 've ta bà 'dè 'bí tende có wálá, ye bà 'dè có ká gítí bà bàkà ye mì Bindi-Mbírì tí mbe bàkà ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Ìzìriyélì lá, mbe 'di có mì Mbírì lá nó, tí ndâ mbe 'di có mì Mbírì, ta nje ye, delè ta cè bà bàkà i mì ye,

¹⁹ ta ndâ wotí mì ndâ kpo-kpò i-serè náa ye bàkà ndú, ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì. Tacó énò, ye ma Banga-Ngú-Có mì Bindi-Mbírì ta kábà 'do Jèrùzàlémè di gbí ndâ to lliríkù.

²⁰ À gbí njembí ye ta o 'dáá gî a go bà ma Banga-Ngú-Có gbí ndâ to ñìnó náa ndâ 'duù kà jé 'di rè Bindi-Mbírì gí nò lá, tacó wàa ye 'ví bì 'bá mí pí tà 'bá ñìnó náa 'bí 'duù sè sàà kùro gí nò lá,

²¹ á go có tí nò náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì maa,
«Ndâ 'duù tí nò náa à jé 'dé có tí wó ji ndú lá nò bà ñò yí.

Káa ndâ 'duù tí nò jé mbe 'di có tí wó lá nò bà 'di gbí có mì wó» nô.

Có bà co wíri ya gí Rómà kuu gbí muu Páwòlò

²² Nìnò a i tí nò mbe kû tii ye cóó-cóó 'do tí bà ya gí mì yo kà nô.

²³ Káa nèté mì ye gbí ndâ to tí nò kàá nò lê kpónó wálá, ye lê bàkà có bà ya gí mì yo kà ta mbè ndoò,

²⁴ káa ye kpónó kû koṛo có bà có mì yo Rómà kà ta o bà ya ye gí Ìsìpánìyà, ye má zò i-wiri mì yo gáà gî, yo 'ví konì ye muu nó mì ye gí kùṛo kà.

²⁵ Káa ye kpónó kû ya a i gí Jèrùzàlémè ta ndâ i-bà-konì-tí ji ndâ 'duù mì Mbíṛì kà má kózò gi.

²⁶ Tacó a ndâ mbe kû kili ta rè mì Bindi-Mbíṛì gbí ndâ to Mèsidónìyà ta ndâ to Àkáyà ká tuu ye ta ndâ i-nambee náa ndú kili 'do gbí 'dóó nambee mì ndú, máa, ye ya tí ji ndâ mbe yê gbí òkò tí ndâ 'duù mì Mbíṛì gbí gbata Jèrùzàlémè.

²⁷ Ndú bákà énò ta pétékè tàkòcò ndú, káa à má ta bà 'dè ta yúcó, i mì ndâ Ìzìriyéli kuu muu ndú. Tacó ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Ìzìriyéli lá nó kpónó má kû gbo gbí ndâ i-nambee mì Mbíṛì ta ndâ Ìzìriyéli, kózò tí ndú delè bà konì ndâ Ìzìriyéli ta ndâ i muu to tí nô.

²⁸ Ye má ya ta i tí nó náa à tuu ta ye nó ji ndâ mbe gî, ye bà ya gí Ìsìpánìyà có mì yo kà;

²⁹ káa ye ñò ni gí máa, ta o tí nó náa ye bà yee mì yo kà nô, ye bà yee ji yo ta ndâ tó i me gbolò 'do mì Bindi-Mbíṛì.

³⁰ Ye kû 'deke tí ye ji yo, ta rè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíṛì, delè ta rè mì Bèri-mì-Mbíṛì tí mbe zè yo nìkì ma, ndâ ná'vindí máa ndoo 'deke tí ndoo tí kpoò ji Mbíṛì, tacó wàa, yí 'ví konì ye gbí nèté mì ye.

³¹ Yo 'deke tí yo ji Mbíṛì tacó tí ye, máa, yí 'ví si ndâ mbe ùnje gítí Bindi-Mbíṛì lá 'bá mì ndâ Ìzìriyéli 'ví dooko gítí ye ta vò i lá, delè tacó wàa, ndâ 'duù mì Mbíṛì gbí gbata Jèrùzàlémè 'ví ù ta nje gítí ndâ nèté mì ye.

³² Bindi ye 'ví ya gí mì yo ká ta pétékè tàkòcò ye gí bà tè wó ye mí mì yo kà, náa Mbírì má je nó ji ye gí nò.

³³ Mbírì tí mbe 'dê njembí 'ví dù ta yo 'dáá gî. Go-i-tí-nò.

16

Páwòlò 'vee ndâ 'duù Rómà

¹ Ye kû ùlù námì ndoo tí Fòyébè ji yo; yí a mbe konì ndâ mbe kû kili ta ẹ̀ mì Bindi-Mbírì gbí gbata Kèngèréyè.

² Yo te wíri mítí wó ta ẹ̀ mì Mbe tí ndoo go bà te wíri mítí ndâ 'duù mì Mbírì. Yo konì yí ta ndâ 'bí ọja i ọjnó mbe nìkì tí wó, tacó yí konì ndâ 'duù me mbè, à kpêtí káa 'dóó ye nó, yí delè konì ye gî.

³ Ye 'vee ndâ Pìràsílà ta Àkùyílà, tí ndâ ka ye mbe bàkà nèté mì Bindi-Mbírì tí Jézù,

⁴ ndú táánò pà ku gítí ndú ta ẹ̀ ye; ze ta ndâ 'duù ọjnó ta ọja ndú me ndâ Jùdéyà lá mbe kû kili ta ẹ̀ mì Bindi-Mbírì nó 'dáá gî, 'dè nìkì maa ji ndú.

⁵ Ye 'vee ndâ mbe kû kili ta ẹ̀ mì Bindi-Mbírì á mí 'bá mì ndâ Pìràsílà ta Àkùyílà.

Ye 'vee tó 'duù mì ye Èpàyìnétù tí kpédélé 'duù mbe gí tí 'duù mì Bindi-Mbírì gbí to Ásiyà.

⁶ Ye 'vee Màrìyà tí mbe kû bàkà nèté tí kpoò gbí òkò tí yo.

⁷ Ye 'vee ndâ Àndòròníkò ta Jónìyà tí ndâ nambe ye ndâ Jùdéyà, delè tí ndâ ka ye náa ze táánò ta ndú gbí zàà; ndú a ndâ 'duù ọjnó náa ndâ 'duù ọjò ndú ni ngbárángà'i gbí òkò tí ndâ

mbe kû mì Bìndi-Mbírì gî; a ndú delè ká gî tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì á kùrò ji ye.

⁸ Ye 'vee Àmbìllyátù tí tó 'duù mì ye ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

⁹ Ye 'vee Úrùbánò tí ka ndoo mbe kû bàkà nèté ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbírì. Ye delè 'vee tó 'duù mì ye Ìsítákì.

¹⁰ Ye 'vee Àpélè tí mbe kû bàkà nèté mì Bìndi-Mbírì ta njembí wó gbaanjé ngé ma.

¹¹ Ye 'vee Èròdiyónà tí nambe ye. Ye 'vee ndâ Nàrikísù, ta nawù wó, ta ndâ 'viì mì ndú, ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

¹² Ye 'vee ndâ niì tí nó ta ẹ̀ ndú a ndâ Tìrifósà ta Tìrifénà tí ndâ mbe kû bàkà nèté ta ẹ̀ mì Mbe tí ndoo nô. Ye delè giì 'vee tó 'duù mì ye tí niì tí nó tí Pérísi tí mbe bàkà nèté tí kpoò ta ẹ̀ mì Mbe tí ndoo nô.

¹³ Ye 'vee Rúfò tí gbolò mbe nèté mì Mbe tí ndoo. Ye delè 'vee nawu Rúfò tí mbe tègàrà ye ká go 'dóó 'viì mì wó.

¹⁴ Ye 'vee ndâ Àsingirítù, ta Fèlègónì, ta Èrémésì, ta Pàtòróbà, ta Èréma, ta ndâ ná'vindí ñìnó mbe kû dù ta ndú kà.

¹⁵ Ye 'vee ndâ Filòlógu, ta Júliyà, ta ndâ Néréwù, ta námì wó, ta Òlímbarà, ta ndâ mbe kû kili ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbírì á mì ndú kà.

¹⁶ Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà òlò gbí tù yo go i mì ndâ ná'vindí.

Ndâ mbe kû kili ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbírì mì ze kàá 'vee yo.

Ndòngbú có mì Páwòlò ji ndâ 'duù Rómà

¹⁷ Ye kû 'deke tí ye ji yo, ndâ ná'vindí, máa, yo kpolo ṣo yo mítí ndâ mbe kû njèè gbí òkò tí yo ta bà ḥjònòkò muu yo 'do tí yúcó tí nó náa à nìbà ji yo nó gî, yo mò tí yo 'do tí ndú gî.

¹⁸ Tacó ndâ mbe bàkà ḥja i tí nò kû bàkà me nèté mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì lá, ndú kû bàkà káa 'dóó ndâ i mì ndú mbe njìkì tí ndú; ndú kû eendi ndâ 'duù ḥjinó ta muu ndú me njí'dí nó ta banga nje, ta bà ṣoro bàà mítí có.

¹⁹ Káa ndâ 'duù 'dáá gî 'di tàwo bà zèè Banga-Ngú-Có mì yo ta njembí yo gbaànjé gî. Tacó énò, tàkòcò ye peteke gítí yo ngé ndii gî. Có gbí njembí ye énó máa, muu yo 'ví dù ta o 'dáá gî ká gítí i ḥjinó dú nô, wàa có mì yo 'ví dù ta vò i wálá.

²⁰ Mbírì tí mbe 'dê njembí bà si yo 'ví 'dò Gba-wàtâ mí to ta kò yo. Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì 'ví cù 'dê ngo cù wó mítí yo.

²¹ Tímàtéyò tí ka ye mbe nèté 'vee yo ngé ma. Ndâ Lúciyò, ta Jàsónì, giì je Sòsìpàtéérè, tí ndâ nambe ye, delè 'vee yo ngé ndii gî.

²² Ye tí Tèrètìyò, tí mbe kû cu wáràgà tí nó tacó tí Páwòlò, kû 'vee yo ta ṣè mì Mbe tí ndoo.

²³ Gáyù tí 'duù tí nó náa ye kpónó kû dù a i 'bá mì wó nô, delè náa ndâ mbe kû kili ta ṣè mì Bìndi-Mbírì kû kili mí 'bá mì wó nô, 'vee yo ngé ma.

Èràsìtù tí mbe kû kpolo tí ndâ i-mírì gbí gbata, ta ná'vindí ndoo Kùwàrítò 'vee yo. (

²⁴ Ye kû 'deke tí ye máa, Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì 'ví cù 'dê ngo cù wó á mítí yo 'dáá gî. Go-i-tí-nò)

Páwòlò ùlù Mbírì ta bà 'deke tí wó

25 À ùlù Mbíṛì! Wotí bà je wotí bà tee njembí yo mítí Mbe tí ndoo tí kpoò ji yo go Banga-Ngú-Có mì ye náa ye kû ma tî có gítí Jézù tí Bindi-Mbíṛì nó, kuu tí wó. Có tî nò gbí ndâ ká o táánò sàà a có kóó.

26 Káa à kpónó 'dè gbí á gí sè gî. A ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíṛì ká cu có tî nò mí gbí ndâ wáràgà mì ndú, náa à kpónó kû ma ji ndâ 'duù muu to tî nò 'dáá gî, a go có mì Mbíṛì tî nò mbe kû 'vala ká dúú bà ya tî nô. Tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá gî 'ví tee njembí ndú mítí Bindi-Mbíṛì, ndú delè 'ví 'di ta có mì wó.

27 À ùlù Mbíṛì tí gbèe mbe 'di gbí-o dúú bà ya tî ta ṛè mì Jézù tí Bindi-Mbíṛì. Go-i-tí-nò.

Ndogo

Ndogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files dated 16 May 2025

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa